AMIGOE

prèkè
Geraffineerd!

Zaterdag 14 december 2019 • Jaargang 132 nr 287 • Abonnementsprijs Afl 36,00 • Losse nummers. Afl 1,75 • maandag met Ñapa Afl 1,75

3 Aruba
Decembermoorden ook diepe impact op Antilliaanse gemeenschap

6 Economie
VS denken nu ook aan heffingen op kazen

9 Wereld
Marechaussee haalt actievoerders weg

12 Sport
Skiester Goggia wint Super G

RRO adviseert raffinaderij om te vormen tot solarpark

SAN NICOLAS — De Raad voor de Ruimtelijke Ontwikkeling adviseert de regering om de olieraffinaderij in San Nicolas te transformeren tot een solarpark. Dit dient volgens de RRO namelijk vier doelen: een nieuwe bestemming voor de raffinaderij die niet meer levensvatbaar zou zijn, een alternatief voor peperdure sanering, een versnelde omschakeling naar duurzame energieproductie en *last but not least*: de profilering van San Nicolas tot '100 procent schone' energiestad.

De Raad voor de Ruimtelijke Ontwikkeling (RRO, zie kader pagina 3) deed die suggestie onlangs aan gewezen minister Otmar Oduber (POR) van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu. Het maakte onderdeel uit van een advies over het concept Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP). De Landsverordening Ruimtelijke Ontwikkeling (LRO) schrijft voor dat de minister bij de RRO advies inwint over het concept ROP.

Af- en aan-raffinaderij

Een van de concrete aanbevelingen die de RRO doet (naast tal van andere suggesties over woningbouw, kavelruil, kustbescherming en erfgoed) gaat over de raffinaderij in San Nicolas. "De raffinaderij in San Nicolas is de laatste tien jaar afwisselend geopend en gesloten geweest. Vanwege de meest recente berichtgeving lijkt (her)opening niet rendabel", schrijft de raad.

Daarnaast stelt de raad dat wereldwijd een kentering gaande is bij de keuze van energieleverantie. "Steeds vaker en meer wordt voor een schone energievorm gekozen, waaronder zonne- en windenergie. Ook via zeestromen is energie op te wekken. Al deze alternatieve vormen zijn op en rond Aruba beschikbaar".

Grote schaal

De RRO constateert echter dat Aruba 'krampachtig' vasthoudt aan het 'monopolie van energietoeleverantie' waar het bedrijfsresultaat van het water- en energiebedrijf WEB en netbeheerder Elmar (beide overheidsbedrijven) volgens de raad een rol speelt. De RRO stelt dat er bij burgers en bedrijven behoefte is aan alternatieven. Zonne-energie is volgens de RRO een kansrijke energievorm en het terrein van de raffinaderij zou dé perfecte plek zijn om grootschalig zonnepanelen te plaatsen.

"Zeker met inachtneming dat het voor toerisme een positieve kijk – letterlijk en figuurlijk – zal betekenen als met de ontmanteling wordt begonnen, zal een overheidsbeleid opgesteld moeten worden om dat te realiseren en – mogelijk – een nieuwe bestemming te geven aan het gebied", schrijft de raad.

Profilering San Nicolas

Er speelt nog iets anders. De grond onder de raffinaderij is waarschijnlijk zwaar vervuild wat volledige ontmanteling tot een kostbare aangelegenheid maakt. Voor transformatie naar een solarpark zal volledige ontmanteling volgens de raad niet nodig zijn. De raad wijst er bovendien op dat er nu al een klein solarpark op het terrein van de raffinaderij aanwezig is.

Tot slot stelt de RRO dat de transformatie van de productie van olie naar zonne-energie op een voormalige raffinaderij ook goed is voor de profilering van San Nicolas als '100 procent schone energiestad'.

Foto: Nadine Salas

Vlekkenplan

Tijdens zijn laatste persoptreden in functie afgelopen woensdag, zei minister Oduber kennis te hebben genomen van het advies van de RRO. Directeur Haime Croes van de Dienst Infrastructuur en Planning (DIP) presenteerde tijdens de bijeenkomst in het Infrastructuurgebouw een 'vlekkenplan' voor de toekomstige ontwikkeling van San Nicolas. In het plan is het terrein van de raffinaderij gelabeld als 'industrie uitbreiding/energiepark'. "De productie van hernieuwbare vormen van energie op de voormalige raffinaderij is een optie", antwoordde Oduber op vragen van *Amigoe*.

Openstaan voor suggesties

Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) is iets specifieker. In een reactie aan *Amigoe* laat zij weten 'open te staan voor de suggestie om de raffinaderij om te vormen tot een groot solarpark'.

Lees verder op pagina 3

Noord-Korea voert druk op met nieuwe test

SEOUL — Noord-Korea heeft een nieuwe test uitgevoerd ten behoeve van een nucleaire raket op de basis Sohae in het westen van het land, meldt het staatsmedium *KCNA* vandaag. Volgens de mededeling moet deze test bijdragen aan de strategische, nucleaire afschrikking.

Volgens KCNA gaat het 'om een succesvolle test van grote betekenis'. Verdere details zijn niet bekendgemaakt, maar mogelijk is het een proef met de motor van een nucleaire langeafstandsraket van het type Pukguksong-3.

De test werd uitgevoerd op de raketbasis waarvan de ontmanteling vorig jaar zomer werd ingezet na een akkoord tussen de Amerikaanse president Donald Trump en de Noord-Koreaanse leider Kim Jong-un. In maart zeiden experts dat de basis toch weer operationeel is.

De nieuwe proef houdt verband met de opgelopen spanningen tussen de Verenigde Staten en Noord-Korea. De dialoog over het ontmantelen van de omstreden Noord-Koreaanse kernmacht is volkomen vastgelopen. Het geïsoleerde land eist voor het eind van het jaar nieuwe concessies van Washington om het kernwapenoverleg vlot te trekken.

Noodtoestand op Samoa verlengd wegens mazelen

APIA — De noodtoestand wegens de mazelenepidemie op de afgelegen eilandenstaat Samoa duurt tot 29 december voort, heeft premier Tuilaepa Sailele Malielegaoi na kabinetsberaad vandaag bekendgemaakt.

Foto: AFP

Alle inwoners van Samoa moeten gevaccineerd worden.

In die periode moeten de resterende eilandbewoners worden gevaccineerd die nu nog vatbaar zijn voor de besmettelijke ziekte. Sinds de uitbraak van de epidemie in november zijn 72 inwoners aan mazelen overleden. Het gaat in verreweg de meeste gevallen om kinderen jonger dan vier jaar. Er zijn tot dusver 5154 ziektegevallen gemeld, op een inwonertal van 200.000.

Volgens de regering van Samoa is tot dusver 93 procent van de bevolking gevaccineerd. Aanvankelijk zou de noodtoestand tot morgen duren, maar uit oogpunt van de volksgezondheid is het noodzakelijk dat alle inwoners worden ingeënt. Er liggen nog 160 zieken nog in het ziekenhuis, onder wie zestien kinderen in kritieke toestand.

Honderden vaccinatieteams reizen de eilanden af om mensen in te enten. Inwoners krijgen het verzoek om thuis te blijven, overheidsdiensten en bedrijven hebben de deuren gesloten en veerboten tussen de eilanden varen niet om verspreiding van de besmetting te voorkomen.

De vaccinatiegraad in Samoa was voor de epidemie ongeveer 30 procent. Daardoor kon de besmettelijke ziekte, die ook in Nederland voorkomt, snel om zich heen grijpen.

Gewelddadige protesten tegen Indiase wet

KOLKATA — In het oosten van India zijn voor de vierde dag op rij mensen de straat opgegaan om te protesteren tegen een omstreden minderhedenwet. Zeker vijftien bussen en zes treinstations zijn in brand gestoken in de buurt van Kolkata in de deelstaat West-Bengalen.

Foto: AFP

Demonstranten tonen borden met leuzen tegen de nieuwe wet.

De wet van premier Narendra Modi werd dinsdag aangenomen in het Indiase parlement. Minderheden die voor 2015 zijn gevlucht uit Afghanistan, Pakistan of Bangladesh krijgen de Indiase nationaliteit door deze wet. Het geldt echter niet voor gevluchte moslims. Islamitische groeperingen en oppositiepartijen zien in de wet een poging van de hindoe-nationalistische regering om de 200 miljoen moslims in het land te marginaliseren.

Ook in andere delen van het land demonstreren mensen tegen de wet. In de hoofdstad New Delhi zijn studenten bijeengekomen voor een protest. Ook in de deelstaten Uttar Pradesh en Assam zijn mensen de straat opgegaan. Bij demonstraties zijn al zeker twee doden en tientallen gewonden gevallen. De Verenigde Naties noemden de wet gisteren 'fundamenteel onrechtvaardig'.

Ook met nieuwe president protest in Algerije

ALGIERS — De verkiezing van een nieuwe president in Algerije heeft nog geen einde gemaakt aan de onrust in het land. Gisteren gingen in de hoofdstad Algiers en andere steden duizenden mensen de straat op om te protesteren tegen het politieke establishment.

De nieuwe Algerijnse president Abdelmadjid Tebboune beloofde gisteren een nieuwe grondwet waarover de bevolking zich in een referendum mag uitspreken, maar de demonstranten zien hem als een vertegenwoordiger van de politieke elite die met steun van het leger sinds de jaren zestig de dienst uitmaakte in het land. Aan het vertrek van Tebbounes voorganger Bouteflika, die in april onder druk van het leger na twintig jaar opstapte, waren ook langdurige protesten voorafgegaan.

Tebboune (74) kreeg ruim 58 procent van de stemmen. Hij was in 2017 al een paar maanden premier van Algerije. Daarvoor bekleedde hij ook diverse ministersposten.

De verkiezingen stonden eerst gepland voor 4 juli, maar werden geschrapt omdat er volgens de kiesraad geen geschikte kandidaten waren. Later meldden zich vijf kandidaten, onder wie Tebboune. De opkomst bij de verkiezingen donderdag was 40 procent.

SCHEDULE FOR THE MOVIES AT PRINCIPAL

VALID DECEMBER 14 & 15, 2019
SCHEDULE IS SUBJECT TO CHANGE

JUMANJI: THE NEXT LEVEL SATURDAY 2:45 – 5:30 – 6:15 – 8:00 – 9:45 SUNDAY 1:45 – 4:30 – 5:15 – 7:15 – 9:00	PG13	SP SUB
BLACK CHRISTMAS SATURDAY 10:30 SUNDAY 9:45	PG13	SP SUB
DARK WATERS SATURDAY 8:45 SUNDAY 8:00	PG13	
WAVES SATURDAY 3:30 SUNDAY 2:30	R	
FROZEN 2 SATURDAY 3:00 – 5:15 – 7:30 SUNDAY 2:00 – 4:15 – 6:45	PG	SP SUB

VISIT OUR WEBSITE WWW.THEMOVIESARUBA.COM

SCHEDULE FOR THE MOVIES AT RENAISSANCE

JUMANJI: THE NEXT LEVEL SATURDAY&SUNDAY 12:00 – 1:15 – 2:45 – 4:15 – 7:00 – 9:45	PG13	SP SUB
BLACK CHRISTMAS SATURDAY 9:00 – 11:05 SUNDAY 9:00	PG13	SP SUB
DARK WATERS SATURDAY 1:30 – 8:45 – 11:30 SUNDAY 1:30 – 8:45	PG13	
THE COURIER SATURDAY&SUNDAY 8:00	R	
THE GOOD LIAR SATURDAY&SUNDAY 5:30	R	SP SUB
LOS LEONES SATURDAY&SUNDAY 6:50	PG13	
KNIVES OUT SATURDAY&SUNDAY 10:15	PG13	SP SUB
FROZEN 2 SATURDAY&SUNDAY 11:45 – 2:15 – 4:00 – 4:30 – 6:30	PG	SP SUB

THE MOVIES PREMIUM – VIP
"VIP must be 13 years or older guided by an adult to access this experience"

JUMANJI: THE NEXT LEVEL SATURDAY 2:00 – 4:45 – 8:30 – 11:15 SUNDAY 2:00 – 4:45 – 8:30	PG13	SP SUB
BLACK CHRISTMAS SATURDAY&SUNDAY 10:20	PG13	SP SUB
DARK WATERS SATURDAY&SUNDAY 7:30	PG13	
FROZEN 2 SATURDAY&SUNDAY 1:00 – 3:45	PG	
THE COURIER SATURDAY&SUNDAY 6:00	R	

Te huur luxe huis
incl. meubels
GOLD COAST VILLAS
Vanaf $2000 per maand
Bel vandaag:
586-2200 ext. 1
of 597-7003

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken
ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een persoonlijk karakter
Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

ABA
ARUBAN BANKERS' ASSOCIATION

SPECIAL ANNOUNCEMENT
HOLIDAY CLOSING HOURS

In connection with the holidays our member banks will be closed for the public on the following dates:

Tuesday, December 24, 2019	All branches will close for the public at **12:00pm**
Wednesday, December 25, 2019	All branches **closed**
Thursday, December 26, 2019	All branches **closed**

En conexion cu dianan di fiesta banconan miembro lo cera nan porta pa publico riba e siguiente dianan:

diamars, 24 di december, 2019	Tur sucursal lo cera nan porta pa publico **12:00pm**
diaranson, 25 di december, 2019	Tur sucursal lo ta **cera**
diahuebs, 26 di december, 2019	Tur sucursal lo ta **cera**

ABA ARUBAN BANKERS' ASSOCIATION · Arubabank · BANCO DI CARIBE · CMB CARIBBEAN MERCANTILE BANK · CIBC FirstCaribbean International Bank · RBC Royal Bank

Prijsverhoging Amigoe

Gewaarde lezer, allereerst willen wij u bedanken voor het feit dat u geabonneerd bent op de Amigoe. Wij waarderen uw keuze om onze krant te lezen en waarderen uw loyaliteit als trouwe lezer.

Amigoe di Aruba deelt u hierbij mede dat vanaf 1 januari 2020 de prijs voor abonnementverkoop aangepast zal worden.

De abonnementsprijs voor de Amigoe wordt met 2 florin per maand verhoogd. De prijs voor een losse krant blijft 1,75 florin.

Vanaf 1 januari 2020 kost het abonnement bij Amigoe di Aruba, net zoals bij de andere kranten, 38 florin per maand.

Uiteraard zal de Amigoe di Aruba met dezelfde passie het nieuws blijven brengen en de lezers kunnen blijven genieten van de Ñapa die elke maandag uitkomt en daarnaast het nieuwe Topixs tijdschrift dat vier keer per jaar uitkomt.

De Amigoe presenteert met trots een nieuw product, een primeur in de magazinewereld. Het betreft het nieuwe lifestyle magazine Topixs. Het is niet zomaar een magazine, ons nieuwste tijdschrift sluit aan bij onze multiculturele maatschappij met niet één, niet twee, met maar liefst vier talen: Nederlands, Papiaments, Engels en Spaans.

Met Topixs hopen we niet alleen onze samenleving te entertainen, maar ook te informeren over een scala van onderwerpen, culturele dialogen die cruciaal zijn voor het eiland. Door de verhalen die er het meest toe doen op een eerlijke en relevante manier te brengen, zijn we ervan overtuigd dat we deze culturele en duurzame beweging bereiken.

Wij waarderen uw medewerking,

Management

AMIGOE Meer dan alléén een krant! · topixs Lees, like y comparti · AOS! AMIGOE OP SCHOOL

Nos ta gradici y felicita
Amsterdam Manor Beach Resort Aruba
pa e contribucion na nos desaroyo turistico

Dunando Aruba e miho di nan
mes pa 30 aña caba

Masha Pabien!

ARUBA Aruba Tourism Authority

Rapport SER verbod goudimport over maand openbaar

ORANJESTAD — De Sociaal Economische Raad (SER) heeft maandag een rapport met betrekking tot het onlangs ingevoerde verbod op Venezolaans goud overhandigd aan de minister van Economische Zaken Xiomara Ruiz-Maduro (MEP). De inhoud van het rapport wordt pas over ongeveer een maand openbaar gemaakt, legt de SER aan de *Amigoe* uit. Dit omdat de regering eerst de kans moet krijgen het rapport in te kunnen zien.

Het goudrapport is samen met nog een ander belastingrapport met de naam 'Cumplimento Fiscal' aan de minister overhandigd door SER-voorzitter Feliz Bijlhout. De SER legt uit dat volgens landsbesluit de door hen geproduceerde rapporten pas na ongeveer een maand openbaar mogen worden gemaakt. Dit zodat de regering genoeg tijd heeft om de documentatie te bekijken.

De bedoeling is dat de rapporten over een maand voor het publiek worden gepubliceerd op de website van de SER. Economische Zaken-minister Maduro was voor het sluiten van deze krant niet bereikbaar om het rapport aan deze krant te zenden of uit te leggen wat er in grote lijnen in staat.

Signalen van illegaal goud

Al enkele jaren zijn er aanwijzingen dat Aruba wordt gebruikt als doorvoerhaven voor illegaal goud afkomstig uit Venezuela, dat vervolgens zijn weg vindt naar Europa en Nederland. Dat hier voor het eerst de aandacht op werd gevestigd, gebeurde gedurende 2008-2009 toen de zogenaamde zaak 'Fiji' boven water kwam. De zaak legde een grootschalige witwashandel bloot waarbij het vervoer van illegaal goud een rol speelde. Het goud werd via de ABC-eilanden doorgevoerd naar Nederland en kwam daarna vervolgens terecht in België. Voor de partijen werden in die tijd op Aruba en Bonaire vervalste herkomstcertificaten gemaakt die deden vermoeden dat het goud uit Colombia kwam, in plaats van uit de Venezolaanse staat Bolivar.

Weer onder de aandacht

Het thema goud kwam pas daarna weer in opspraak toen Venezuela begin 2018 eenzijdig de grenzen met de ABC-eilanden sloot. Dit omdat de Venezolaanse president Nicolas Maduro stelde dat handelaren illegaal goud, diamanten en koper via de eilanden vervoeren. Nederland had net gereageerd na contact met Aruba en Curaçao dat er geen bewijzen of zelfs maar signalen zijn van grootschalige smokkel van Venezolaans goud naar de eilanden, toen het Recherche Samenwerkingsteam (RST) een verdachte op een KLM-vlucht naar Nederland oppakte op verdenking van goudsmokkel. In zijn koffer had hij 46 baren goud zitten met een gewicht van 50 kilo, ter waarde van 2,1 miljoen Amerikaanse dollar.

Indirecte goudhandel

Uit onderzoek dat de *Correspondent* in juni publiceerde, kwam daar voren dat Aruba en Curaçao inderdaad indirect een rol spelen in de Venezolaanse machtstrijd door de doorvoer van goud. Dit omdat de doorvoer van goud via de eilanden tot voor kort nog legaal was en men geen herkomstcertificaat van het goud hoefde te tonen. Slechts aangeven bij de douane was voldoende. Volgens het onderzoek werd in 2017 via Aruba ruim 25.000 kilo goud doorgevoerd en via Curaçao zo'n 130.000 kilo tussen 2014 en 2019. Echter kwam uit het onderzoek ook naar voren dat het mogelijk gaat om veel meer kilo's, aangezien de lokale douane een incompleet overzicht heeft van het doorgevoerde goud tussen 2014 en 2018.

Eind juli maakte de Arubaanse regering bekend dat ze alle invoer, uitvoer en doorvoer van goud afkomstig uit Venezuela verbiedt. "De invoer, uitvoer en doorvoer van goud uit Venezuela is een gespreksonderwerp op wereldniveau en heeft voor imagoschade gezorgd van het eiland, en het kabinet Wever-Croes wil het imago herstellen", aldus de premier enkele maanden geleden.

Stichting Parkietenbos: overlast Ser'i Teishi dump 24/7

Foto: Nadine Salas

Bij de sanitary landfill wordt het gesorteerde afval verpakt in balen begraven door Serlimar.

ORANJESTAD — De bewoners van de wijken rondom Parkietenbos, verenigd in Stichting Parkietenbos trokken onlangs weer aan de bel. Ze hebben continu last van de geur van het afval en het gas dat ontstaat bij de dump van Ser'i Teishi en willen in actie komen.

Ondanks dat er een paar weken geleden buitenlandse experts waren om het afvalbedrijf Serlimar te ondersteunen met de situatie bij de dump, is er nog steeds sprake van geuroverlast. De stichting benadrukt dat het nog niet eerder zo erg was. In de nacht en vroege ochtend kan men niet goed ademhalen, kampen mensen met ademnood en moeten voortdurend hoesten. Ook klagen verschillende bewoners over hoofdpijn.

Door de wind dringt de geur door tot de wijken Mahuma, Buena Vista, Simeon Antonio, Primavera en zelfs het nieuwe vliegveld bij het hotel, zo schrijft de stichting aan de pers. Voorheen hadden de bewoners voornamelijk last wanneer de wind draaide en de Parkietenbos rookoverlast veroorzaakte. Maar door de ligging van de 'sanitary landfill' Ser'i Teishi ten oosten van deze woonwijken en de Noordoostpassaat, is de geuroverlast continu. De bewoners willen binnenkort een handtekeningenactie starten om een snelle oplossing te eisen van de overheid.

RRO adviseert raffinaderij om te vormen tot solarpark

Vervolg van pagina 1

"Er wordt thans gewerkt aan een nieuw energiebeleid en daarin zal worden aangegeven hoeveel het quotum van alternatieve energie zal worden", vervolgt de premier. Ze wijst er echter op dat haar regering nog geen beslissing kan nemen over het terrein van de raffinaderij, omdat het Land Aruba er nog geen beschikking over kan hebben. "Er ligt namelijk nog steeds een contract met Citgo (de exploitant, red.) dat nog tot oktober 2020 van kracht is. Eerder uitstappen heeft juridisch heel weinig kans van slagen, want Citgo zal zich beroepen op overmacht", benadrukt Wever-Croes.

"We hebben onlangs een MoU (memory of understanding, red.) ondertekend. Dat stelt ons in staat te beginnen met derden te praten. Pas als we een derde geïnteresseerde partij hebben of iets anders gaan doen, kunnen we beschikken over de terreinen. Maar dan is het nog niet zeker of we de terreinen na oktober 2020 meteen terugkrijgen. Want er is ook nog een kans dat Citgo dan een zaak gaat aanspannen tegen het feit dat wij de overeenkomst dan ontbinden."

Raad voor de Ruimtelijke Ontwikkeling

De Raad voor de Ruimtelijke Ontwikkeling (RRO) is een bij wet ingesteld adviescollege en geeft gevraagd en ongevraagd advies over inrichtingsvraagstukken in het land.
De Raad is apolitiek en onbezoldigd. De leden zijn voorgedragen door ADIAA (architecten), ATIA (Aruba Trade & Industrie Association, AHATA (Aruba Hotel and Tourism Association), Aruba National Park Foundation FPNA, commissie bescherming inheemse flora en fauna, Central Bank of Aruba (CBA) en de Aruba Birdlife Conservation (ABC) en dienen te bewaken dat aan het gezamenlijke belang van elke inwoner van Aruba – gehoord of ongehoord – en aan het algemeen belang van het Land Aruba recht gedaan wordt.

Decembermoorden ook diepe impact op Antilliaanse gemeenschap

AMSTERDAM — De impact van de Decembermoorden is ook op de Antilliaanse gemeenschap zo groot dat bij de volgende herdenking in Amsterdam ook officiële vertegenwoordigers van de eilanden moeten worden uitgenodigd. Dat zegt Romeo Hoost, organisator van de jaarlijkse herdenking in Amsterdam.

Vaak wordt gedacht dat de herdenking van de Decembermoorden een Surinaamse aangelegenheid is. Maar drie van de vijftien mensen die in december 1982 in Suriname door het militaire regiem werden geëxecuteerd hebben Antilliaanse roots. Het gaat om de journalisten Frank Wijgaarde en Lesley Rahman die beiden op Aruba geboren zijn en om hun collega Bram Behr die op Curaçao geboren is. Allemaal werden ze vermoord nadat ze kritiek hadden geuit op het militaire regiem. Dat schrijft Sam Jones voor het *Caribisch Netwerk*.

Er zijn ook andere Antillianen die een band hebben met Suriname en getraumatiseerd zijn door de Decembermoorden. Ze vinden het belangrijk dat de geschiedenis over de moorden en de band die de Caribische eilanden met Suriname hebben niet vergeten worden.

"We zaten naast elkaar. Voelden elkaars hartslag. Het was doodeng". Zo ervaart Helen Kamperveen, geboren op Curaçao, de bange dagen rond 8 december 1982 in Suriname. Haar man, journalist Johnny Kamperveen van radio ABC, stond op de lijst om opgepakt en geëxecuteerd te worden. Johnny was al vaker opgeroepen voor een gesprek met de militairen omdat ze het niet eens waren met zijn uitzendingen. Maar op het moment van de arrestatie waren de Kamperveens net verhuisd waardoor de militairen, die Johnny moesten oppakken, naar het oude adres waren gereden.

Intussen was bekend geworden dat André Kamperveen, de vader van Johnny en andere critici van de militairen ook waren opgepakt en doodgeschoten. "Toen sloeg de paniek echt toe. Doodschieten, dat waren we niet gewend", vertelt Helen. Ze belde met haar zussen en moeder. "We spraken in het Papiaments, dan konden ze je niet verstaan als we afgeluisterd werden."

"Op 8 december ben ik mijn onschuld kwijtgeraakt", zegt Helen. Het was een grimmige tijd. Ze vindt het onbegrijpelijk dat veel jongere Surinamers deze geschiedenis niet kennen. Begrijpelijk dat ook Antillianen daar niet van op de hoogte zijn. Maar het zou heel mooi zijn als er meer solidariteit zou zijn.

Helen is blij met de uitspaak van de rechter maar verwacht nu wel actie. "Ik verbaas me erover dat niemand in Suriname zegt dat die man nu moet terugtreden ondanks al het bewijs dat is geleverd."

"Er is een leven vóór de Decembermoorden en na de Decembermoorden." Dat zegt Noraly Beyer, geboren op Curaçao uit Surinaamse ouders. Noraly werkte als journalist bij de televisie in Suriname toen de vijftien critici doodgeschoten werden. Er zat geen familie of vrienden bij, maar Noraly heeft ze wel allemaal gekend. "Ze zijn op een brutale en gruwelijke manier weggerukt."

Foto: Caribisch Netwerk

15 geëxecuteerden - werk van Kenneth Beeker.

Na de moorden is Noraly niet gevlucht. "Dat is niet het juiste woord." Ze vertrok gedesillusioneerd naar Nederland. "Ik ben weggegaan om mijn hoofd te wassen. In mijn ene hand had ik mijn dochter en de andere een koffer."

Volgens Noraly zijn de moorden niet alleen een aanslag op het leven van de nabestaanden. "Het is een aanslag op goed bestuur op de hele samenleving. Heel Suriname is nabestaande van de Decembermoorden."

Noraly komt nog regelmatig op de eilanden. Ze vindt het begrijpelijk dat Antillianen over het algemeen niet zoveel hebben met Suriname of met de Decembermoorden. Veel mensen weten ook niet dat drie van de vijftien geëxecuteerde critici op de eilanden geboren zijn omdat hun Surinaamse ouders daar werkten. "Dat is nooit zo gecommuniceerd." Suriname ligt dan toch ver weg.

"Het is een blijvende wond in de herinnering." Die wond werd onlangs nog eens opengereten toen de rechter na jaren het vonnis voorlas met alle details van de foltering en executies van de critici. Noraly: "Dit vonnis is absoluut een historische mijlpaal. Een beginpunt voor heling en een les dat je de hoop nooit mag laten varen."

"Ik herkende Suriname niet meer toen ik na de moorden terugging." Dat zegt Glenn Helberg. Hij is op Curaçao geboren uit Surinaamse ouders. Tot zijn zeventiende woonde hij op het eiland en ging daarna voor studie naar Nederland. Omdat zijn ouders een nauwe band hadden met Suriname groeide ook zijn interesse in het land.

Na de revolutie in 1980 was Glenn ook erg benieuwd hoe ze het in Suriname zouden doen. Hij had er immers ook stage gelopen. Maar na de moorden kwam de kentering. Iedereen in het land was down. Men sprak niet hard op uit angst. "Het was een heel beklemmende sfeer."

Het wil er bij Glenn niet in 'dat je zegt dat je aan de ene kant tegen het koloniale systeem bent, maar aan de andere kant je eigen volk vermoordt'. Het gaat hem vooral om het grote geheel. Het dekolonisatieproces waar Nederland, de Antillen en Suriname onderdeel van uitmaken. De geschiedenis van de slavernij mag niet verzwegen worden maar ook de geschiedenis van de Decembermoorden moet gehoord worden.

"Deze situatie is ontstaan omdat mensen onvoldoende kennis hebben om te beslissen wat ze willen." Dat zegt Adelina Jones. Ze is Antilliaanse en volgt actuele ontwikkelingen op de voet rond slavernij, Zwarte Piet, maar ook de Decembermoorden. "Het zijn gebeurtenissen die binnen het Koninkrijk, of voormalige Koninkrijk waar Suriname toe behoorde, gebeuren." Adelina ziet de Decembermoorden binnen een breder kader. "Ik zie het niet los van het koloniale systeem."

"Europese mogendheden hebben zich teruggetrokken en hebben een puinhoop achtergelaten. Eigen ontwikkelingen in de landen naar zelfstandigheid worden dwarsgezeten. We hebben het gezien met 30 mei. Mensen die opstonden voor zelfstandigheid zijn onzichtbaar geworden."

Adelina kent de gevoeligheid en tweedeling die er is over het Decembermoordenproces: Nabestaanden en critici van Bouterse zijn blij met het vonnis. Aanhangers van de veroordeelde oudmilitair beraden zich op verdere stappen. Adelina weet nog niet wat ze ervan moet vinden. "Heel wat Antillianen vinden het een 'ver van mijn bed show', maar ik vind dat je het heel nauw en kritisch moet volgen. Mensen moeten zich verdiepen in het koloniale systeem."

Wat gebeurde er precies in december 1982?

In de nacht van 7 op 8 december 1982 werden vijftien critici van het militair bewind in Suriname opgepakt, gefolterd en geëxecuteerd in Paramaribo. De vijftien werden standrechtelijk dood geschoten. Vanaf 2007 begon het Decembermoorden-strafproces tegen de verdachten van de moorden. Nu jaren later, op 29 november 2019, werd hoofdverdachte president Desi Bouterse tot twintig jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Het vonnis verdeelt de Surinaamse bevolking; nabestaanden en critici vinden dat de uitspraak een mijlpaal is in het Decembermoorden-proces. De aanhang van Bouterse noemt het vonnis een politieke uitspraak en zegt dat Nederland er achter zit. Bouterse gaat in hoger beroep tegen het vonnis.

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand.*Amigoe* zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen net niet hebben gehaald.

Amerikaanse consul
Financiën-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP) ontving woensdagochtend 11 december de Amerikaanse consul-generaal Allen Greenberg van Curaçao. De minister en de consul-generaal spraken over investeringen en toerisme op Aruba vanuit Amerika en minister Ruiz-Maduro bood Greenberg het economisch ontwikkelingsplan aan. Daarnaast vertelde ze over het beleid om Arubaans ondernemerschap te stimuleren.

Vernielde nesten
Op de foto van de Aruba Bird-life Conservation (ABC) is een Shoco te zien. Op Facebook wijst stichting ABC op de schade die de UTV's en ATV's aanrichten aan het Arubaanse landschap, waaronder de nesten van de bedreigde diersoort ook vallen. Deze Shoco ziet het allemaal met afkeuring aan.

Kidspreneurs
Alweer enige tijd geleden, maar toch de moeite waard om te delen: jonge ondernemers, ofwel 'Kidspreneurs' zetten hun eerste schreden in het ondernemersvak in de Caya Betico Croes op de Kidspreneur Bazaar, een initiatief van Iniciativa pa Desaroyo di Empresa Arubano (Idea) met support van het Bureau Traimerdia.

Kerstkadootje
De energierekening gaat omlaag. Dat was donderdag 12 december groot nieuws waarvoor dan ook het voltallige kabinet was opgetrommeld om het tijdens een persconferentie om 15.00 uur aan het volk kenbaar te maken. Een op het juiste moment genomen swap-optie voor de inkoop van stookolie maakte de korting van 10 procent voor huishoudens en 7 procent voor bedrijven mogelijk. Utilitiesbaas Richard Eman, WEB-directeuren Luis Oduber en Randolph Anthony Ruiz en Elmar-directeur Robert Henriquez sloten voor de gelegenheid aan achter het spreekgestoelte. Bedankt heren!

Kidspreneurs

Kerstkadootje

Amerikaanse consul

Vernielde nesten

FAVI
Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba
Tel.(297)582-5222/
582-5051,
fax (297)582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
http://www.favi.org

ARUBA PORTS AUTHORITY NV
ORANJESTAD + BARCADERA

Market consultation First Phase of Port City Oranjestad

Aruba Ports Authority (APA) will transform the former cargo terminal area near the cruise terminal in Oranjestad into a new leisure, residential and commercial area.
This area is to act as a magnet for residents and tourists alike, with a Waterfront Park and phased development of mixed-use commercial real estate.

APA will issue the first building plots in 2020 and is therefore inviting market participants like developers and/or consortia, that have ample experience in joint financing and development to participate in this market consultation.

Market Consultation Launch by APA
It is the objective of the APA to gain insight into the requirements of the end users and operators as the APA desires to ensure that the Request for Proposal is in line with market developments and demand.

This consultation is focused on the most western part (lot OA), adjacent to Bushiri Beach, where the preferred scenario is to develop a Boutique Hotel and a varied building programme consisting of conference facilities, offices with supporting F&B facilities as well as retail space.

This market consultation also gives the opportunity for feedback on the broader provisional Urban Development Plan.

Market participants that have an interest in the Port City Oranjestad development are welcome to provide APA with their input and advice.

For more information about the Port City Oranjestad market consultation, the underlying documents and registration, please visit:

www.arubaports.com/portcityoranjestad

(+297) 523-4300 (+297) 523-4343 portcity@arubaports.com www.arubaports.com

Workshop data luchtkwaliteit ontwerpen

Arubaanse natuur beter in kaart met 'citizen science'

ORANJESTAD — Brenchi's Lab organiseert volgende week een workshop animatie en luchtkwaliteit bij de Universiteit van Aruba (UA). De workshop duurt een week en wordt georganiseerd om de ontwikkeling van het Arubaanse natuurgebied beter te kunnen meten en in kaart te brengen door middel van *citizen science*.

De workshop wordt gegeven door Sharon Lee de la Cruz, ceo van Creative Coder bij Digital Citizens Lab in New York. Dit is een collectief dat werkt aan burgertechnologie. De workshop vindt plaats van 16 tot 20 december van 18.00 tot 21.00 uur. Belangstellenden kunnen zich inschrijven via www.brenchies.com/data.

Tijdens de workshop leren deelnemers hoe ze een interactieve *web interface* kunnen ontwerpen waarin informatie over de luchtkwaliteit gepresenteerd wordt. Het monitoren van de luchtkwaliteit op Aruba is nog niet eerder gedaan en al helemaal niet via citizen science, aldus de organisatie.

Brenchi's Lab organiseert de workshop samen met de Global Shapers SDG Youth Fest. De workshop heeft een extra focus op young professionals en studenten onder de dertig, maar staat ook open voor oudere deelnemers, schrijft de organisatie.

Ecosystemen in kaart

Brenchi's Lab valt onder de Metabolic Foundation. De stichting is een van de vier lokale organisaties die vorig jaar subsidie ontvingen van Unesco. Ze kreeg dit voor 'Citizen science for sustainable development on Aruba'. Christie Mettes van de Metabolic Foundation legde toen uit in de *Amigoe* dat het gaat om een 'citizen science' project waarbij de stichting via workshops met mensen aan de slag wil om Arubaanse ecosystemen in kaart te brengen. Zo wil de stichting met in de Brenchi's Lab vervaardigde sensoren de luchtvervuiling meten.

Ook wil ze de koralen en riffen in kaart brengen met infrarood satellietsystemen (om te controleren op fotosynthese) en met een op afstand bestuurde onderwater-drone aan de slag bij de riffen. Ook de pH-waarde van de oceaan wordt gemeten, omdat een hoge zuurwaarde, veroorzaakt door CO2, dodelijk is voor koralen. Tot slot wil de stichting de begroeiing van Aruba in kaart brengen.

Arubaanse mariniers verslaan St. Maarten

ORANJESTAD — De Arubaanse mariniers kwamen als beste, snelste en sterkste uit de bus tijdens de vijfde editie van het Beat the Marines evenement dat op zustereiland St. Maarten werd georganiseerd. Dat maakt Defensie Caribisch Gebied bekend op Facebook. De mariniers moesten een traject met obstakels, dat was opgebouwd op het strand van Philipsbrug, in teamvorm bestaande uit zes personen zo snel mogelijk overbruggen. Dit jaar deden er onder andere vier teams mee van de Franse Gendarmerie, Youth Brigades SXM, Crossfit SXM, de Koninklijke Marechaussee en dus een mariniersteam uit Aruba. Volgens Defensie Caribisch Gebied wisten de mariniers van St. Maarten een 'scherpe tijd' neer te zeggen van 8:48 maar toch wist Aruba dit te verslaan door hen dertien seconden sneller af te zijn. Zij wisten het obstakelparcours over te komen in een tijd van 8:35 en daarmee de eerste prijs in de wacht te slepen.

Foto's: Defensie Caribisch Gebied

Verkeerscontroles in binnenstad tot eind van het jaar

ORANJESTAD — Het Korps Politie Aruba (KPA) startte donderdag 12 december met een actie in de binnenstad van Oranjestad, die tot het eind van dit jaar (31 december) zal duren. Bij de actie vinden extra strenge controles plaats op onder meer verkeersovertredingen zoals het stopverbod, wachtverbod, parkeren op het trottoir en parkeren binnen vijf meter van een kruispunt. Het KPA deelt boetes uit en laat waar nodig auto's wegslepen.

INGEZONDEN

De geschiedenis herhaalt zich – deel 2

Nederlandse politici en beleidsmakers steken hun kop in het zand

Ondanks dat Nederland en Aruba conform de grondwet een Koninklijke relatie hebben met hetzelfde paspoort, zijn er in 2019 nog steeds problemen op het gebied van instroom. Hoe kan dat? Nederlandse politici en beleidsmakers weten dat er op het gebied van de instroom van deze migranten veel dingen zijn misgegaan. Zij kiezen er echter bewust voor hun kop in het zand te steken en deze jongeren aan hun lot over te laten.

Deze groep mensen aan hun lot overlaten is niet de oplossing

Door economische problemen op de eilanden blijft deze groep mensen naar Nederland gaan en door hen aan hun lot over te laten worden mensen uit deze groep vanzelf zogenaamde 'probleemgevallen'. Om dit probleem op te lossen moet men zowel in Nederland als op Aruba de hand in eigen boezem steken, en gezamenlijk de verantwoording voor deze groep mensen dragen.

Hoe lossen we dit probleem wel op?

1. Meldingssysteem Aruba

Vanuit Aruba dient het hele overheidsstelsel transparant te worden wanneer verschuivingen op het eiland plaatsvinden. Er moet een meldingssysteem komen waarin alle risico's te zien zijn, zodat problemen met betrekking tot economie vroegtijdig kunnen worden gemonitord en aangestuurd. Immers, bekend is dat bij crisis op de eilanden veel mensen vluchten naar Nederland als enige oplossing zien. Om een overvloed aan migranten tegen te gaan moeten er meer mogelijkheden gecreëerd worden voor mensen in het Caribisch gebied.

2. Voorlichtingssysteem vanuit de Arubaanse regering

De Arubaanse regering dient daarnaast extra te investeren om de uitstroom beter te kanaliseren door een goed voorlichtingssysteem ter voorbereiding van vertrek. Ook moet er een integraal plan komen, zowel in het Caribisch gebied als in Nederland, ter monitoring van de instroom. De migranten moeten per inkomensklasse gecategoriseerd worden (hoog-midden-laag) en het moet duidelijk zijn hoeveel van deze migranten zorgvragers zijn.

3. Evaluatie van problemen migratie-instroom 1990-2000

Geëvalueerd moet worden welke dingen, op het gebied van instroom, niet goed zijn gegaan. Vanuit de overheid en gemeenten moet worden gekeken naar de problemen die zich voordeden tijdens de migratie-instroom die zich twintig tot dertig jaar geleden voltrok. Alle problemen moeten in kaart worden gebracht, vooral met betrekking tot de migranten die vast komen te zitten in het systeem. Op deze manier hoeft het wiel niet opnieuw te worden uitgevonden.

4. Beleid en regelgeving moeten goed op elkaar aansluiten

Beleid, wet- en regelgeving dienen aangepast te worden zodat het in de praktijk zijn vruchten gaat afwerpen. Er dient een plan te zijn dat voor iedereen bestendig, haalbaar en transparant is, zowel voor de migranten als de professionals.

5. Omscholing ambtenaren, medewerkers in het sociaal domein en traditionele hulpverlening

Ook moeten ambtenaren, medewerkers in het sociaal domein en de traditionele hulpverlening omscholing krijgen in hoe ze deze doelgroep het beste kunnen begeleidden. Ook moeten zij een brede kennis krijgen van de culturele verschillen en moeten zij de doelgroep beter leren kennen. Hiervoor moet men op zoek gaan naar rolmodellen van de derde en vierde generatie, die de praktijk hebben meegemaakt en het systeem goed kennen.

6. Professionals moeten elkaar versterken ten behoeve van deze doelgroep

De Arubaanse professionals in Nederland dienen onderling meer te gaan samenwerken en elkaar versterken. Het wordt tijd dat professionals elkaar herkennen, erkennen en versterken. Samenwerking moet worden versterkt en men moet continu met de achterban in contact komen.

Het is van belang dat cliënten en de inkomensspecialist een kort lijntje hebben met de organisatie die de participatiewet uitvoert en de organisaties in het sociaal domein. Ook is het van belang dat er een plan komt zodat professionals elkaar eenvoudig kunnen vinden en kunnen samenwerken.

De toekomst: problemen voorkomen

We kunnen concluderen dat economische problemen op de eilanden altijd zullen zorgen voor migratie van jongeren naar Nederland. In plaats van onze kop in het zand te steken en het deze jongeren zo moeilijk mogelijk te maken, moeten we gezamenlijk een plan maken en dit plan integraal doorvoeren, misschien hoeven we dan over twintig jaar niet opnieuw over dezelfde problemen te discussiëren.

DAMIEN JULIANA
Nederland

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe.We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Aruba Wellness

Troepiaal in Jamanota

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek verhaalt hij elke zaterdag over wellness-ervaringen in de natuur en andere contexten van Aruba. Voor reacties op deze column: henrydoes@hotmail.com.

Plots streek, voor mij goed zichtbaar, een kleurrijke troepiaal neer op een van de talrijke cactussen, waar het glooiende landschap van de Jamanota rijk aan is. De fel geel-oranje kleur leek in het milde licht van de vroege tropenochtend ogen als een juweel in het groene landschap. In de verte lag het blauw van de Caribische zee. Mijn vrouw en ik waren, op de drempel van vertrek naar Nederland, nog even op vriendenbezoek. Mij is verteld dat de zon aan de bewoners van Jamanota de mooiste schilderijen liet zien. Ons spoedige vertrek uit Dushi Tera had mij wat melancholisch gemaakt, alsof je een geliefde zou verlaten. Ik pakte mijn telefooncamera, stapte even uit het gezelschap op de hoger gelegen bloemenrijke porch van onze gastvrije vriendin, en maakte verschillende foto's. Alsof ik het moment van verwondering altijd bij mij wilde dragen. Die vogel in het weidse, veerkrachtige groen van het droge landschap nabij Arikok National Park, had indruk op mij gemaakt, meer dan ik kon bedenken. Enkele dagen daarna droomde ik van een grote boom met tientallen troepialen, de verwondering was in mijn onderbewuste binnengedrongen. Verwondering is een emotie die door het relatief nieuwe vakgebied positieve psychologie als gezondheidsbevorderend is geduid. Verwondering is kijken met de ogen van een kind. Kijken alsof je iets voor het eerst ziet. Nieuwsgierig. Met een perspectief voorbij de vanzelfsprekendheid. Verwondering is een expressie van dankbaarheid voor het zijn, een existentiële zelfbevestiging. Een andere associatie met gezondheid die bij mij opkwam was het tuinieren van onze gastvrouw, waar zij lyrisch over sprak. Tuinieren brengt bij elkaar frisse lucht, meditatie, probleemoplossing, creatie, verbinding, lichaamsbeweging en zingeving. Tuinieren in Jamanota brengt ook de sereniteit van stilte. Het lied van de troepiaal is er goed te horen.

Mariniers ronden Panzerfaust training af

ORANJESTAD — Mariniers van het 32e raiding squadron uit Aruba trainden afgelopen week met de Panzerfaust, een draagbaar terugstootloos antitankwapen. De Panzerfaust kan verschillende soorten munitie gericht afvuren tot een afstand van maximaal 600 meter. Het wapensysteem kan worden gebruikt tegen tanks, pantservoertuigen, versterkte opstellingen en (lichte) bunkers. Naast het Korps Mariniers gebruikt de Koninklijke Landmacht het antitankwapen ook.

Foto: Defensie Caribisch Gebied

Euro

Winst

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen zijn gisteren met winst gesloten. De AEX-index op Beursplein 5 sloot 0,5 procent in de plus op 602,86 punten. De MidKap steeg 0,4 procent tot 897,32 punten. Parijs en Frankfurt kregen er tot 0,6 procent bij. De Londense beurs dikte 1,1 procent aan.

Chipbedrijf ASML, dat altijd gevoelig is voor ontwikkelingen op handelsgebied, eindigde hoog in de AEX-index met een plus van 1,7 procent. Ook financiële instellingen als ABN Amro, Aegon en NN deden het goed met plussen tot 1,5 procent.

Kabel- en telecomconcern Altice Europe steeg 3 procent bij de middelgrote bedrijven. Het Portugese dochterbedrijf Meo verkoopt een minderheidsbelang in Altice Portugal FTTH aan Morgan Stanley Infrastructure Partners.

De Britse bouwbedrijven reageerden positief op de verkiezingswinst van de Conservatieve Partij. Taylor Wimpey dikte bijna 15 procent aan. Telecomconcern BT en postbezorger Royal Mail, die onder Labour mogelijk genationaliseerd zouden worden, wonnen tot 6,5 procent. De Britse banken Royal Bank of Scotland, Barclays en Lloyds stegen tot 8,4 procent.

In Frankfurt zakte Henkel ruim 3 procent. Het Duitse bedrijf achter merken als Schwarzkopf en Persil verwacht dat de winst in 2020 zal dalen.
De euro was 1,1129 dollar waard tegen 1,1115 dollar een dag eerder. Het Britse pond zat in de lift. Brentolie kostte 1,1 procent meer op 64,91 dollar per vat.

CNV pleit voor 30-urige werkweek

AMSTERDAM — De 30-urige werkweek moet op termijn de norm worden in Nederland. Hiervoor pleit de nieuwe CNV-voorzitter Piet Fortuin.

Er is veel steun voor het plan, blijkt uit een onderzoek van vakbond CNV onder 3000 werkenden. Bijna de helft van de werkenden (45 procent) heeft het gevoel knel te zitten tussen werk, privé en andere verplichtingen. 58 procent wil meer tijd voor zijn of haar privéleven en 54 procent ervaart een hoge werkdruk, blijkt uit het onderzoek. 16 procent zit tegen een burnout aan. Omgerekend zijn dat 1,4 miljoen werkenden die op omvallen staan, aldus het onderzoek. “We houden elkaar gevangen in een ziekmakend en peperduur systeem”, aldus Fortuin. “Met deze alarmerende cijfers trekken wij aan de noodrem. Dit vraagt om een nieuwe balans voor werkenden, waarmee zij beter in staat zijn om werk en privé te combineren, minder vatbaar zijn voor ziekteverzuim en burn-outs. En waarmee ze gezond hun steeds hogere pensioenleeftijd kunnen halen”.
Het CNV verwacht dat, door het lagere ziekteverzuim, hogere productiviteit en het feit dat mensen meer zorgtaken op zich kunnen nemen, de maatschappelijke opbrengsten van de 30-urige werkweek hoog zijn. Deze opbrengsten kunnen worden gebruikt om de belasting op arbeid te verlagen, zodat de lonen omhoog kunnen. Fortuin: “Ons doel is een kortere werkweek met behoud van salaris. Als de kosten voor het ziekteverzuim dalen, ontstaat er weer loonruimte voor werkgevers. Al met al verwachten wij dat de 30-urige werkweek een hoger welvaartsniveau en een hoger welzijnsniveau bewerkstelligt. Dat we netto meer overhouden, gezonder zijn én productiever.”
Het CNV gaat zich aan de cao-tafel hard maken voor de 30-urige werkweek en roept minister Wouter Koolmees (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) op om een doorrekening te maken met betrekking tot de maatschappelijke kosten en opbrengsten ervan.

VS denken nu ook aan heffingen op kazen

Foto: Shutterstock

WASHINGTON — De Verenigde Staten denken nu ook aan hoge importheffingen op Edammer kaas en Gouda kaas. Dat blijkt uit een document dat de Amerikaanse overheid deze week publiceerde, meldt de Amerikaanse nieuwszender *CNBC*. De heffingen zijn het gevolg van een beslissing van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) dat de VS mogen terugslaan vanwege verboden Europese staatssteun aan vliegtuigbouwer Airbus.

De WTO bepaalde al in oktober dat de VS heffingen mogen instellen op 7,5 miljard dollar aan Europese goederen. In eerste instantie ontsprongen Nederlandse kazen nog grotendeels de dans, maar nu bestaat alsnog de kans dat Edammer kaas en Gouda kaas te maken krijgen met tarieven met een hoogte tot 100 procent. De mogelijke hogere heffingen gelden niet alleen op kaas.
Ook een reeks andere producten staat op de lijst. Verder kunnen de tarieven op producten die al eerder op een lijst stonden ook nog worden verhoogd tot maximaal 100 procent. Er loopt nu in Washington een inspraakprocedure. Daarna nemen de VS een definitieve beslissing.

Wall Street

Vlak

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn gisteren dicht bij huis gebleven. De Dow-Jonesindex sloot vrijwel vlak op 28.135,38 punten. De brede S&P 500 steeg eveneens een fractie tot 3168,80 punten. Technologiegraadmeter Nasdaq kwam wel van zijn plaats en steeg 0,2 procent, tot 8734,88 punten.

China en de Verenigde Staten maakten kort na de opening van Wall Street bekend dat ze een zogeheten ‘fase 1-deal’ hebben gesloten. Dat betekent dat nieuwe Amerikaanse importheffingen op meer dan 160 miljard dollar aan Chinese goederen die morgen zouden ingaan, worden opgeschort. China heeft onder meer toegezegd meer Amerikaanse producten, zoals landbouwgoederen en farmaceutische producten, te kopen.
Bedrijven die getroffen zouden worden door de nieuwe heffingen, werden hoger gezet. Onder meer technologiebedrijf Apple (plus 1,4 procent) en speelgoedmaker Hasbro (plus 1,1 procent) en winkelketens als Walmart (plus 0,4 procent) stonden om die reden in de schijnwerpers. Walmart werd echter wel weer dwars gezeten door tegenvallende cijfers over de Amerikaanse winkelverkopen.
Concertorganisator Live Nation verloor ruim 7 procent na berichten over een gerechtelijk onderzoek naar het bedrijf. Live Nation zou concertzalen onder druk hebben gezet om hun kaartjes via zijn dochterbedrijf Ticketmaster te verkopen.
Er was ook aandacht voor chipproducent Broadcom die met cijfers kwam. Broadcom haalde meer omzet, maar minder winst en ging haast 4 procent omlaag. Ook de softwareconcerns Oracle en Adobe openden de boeken. Oracle verloor 3,5 procent na een iets hogere omzet.

Accountantsorganisatie NBA stuurt baas weg

AMSTERDAM — De Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) stuurt zijn algemeen directeur Harm Mannak weg. Hij was al eerder op non-actief gesteld nadat media hadden bericht dat hij een zakelijke relatie met Andy Fastow had verzwegen. Die oud-bestuurder van het Amerikaanse energiebedrijf Enron werd veroordeeld voor een van de grootste fraudezaken ooit.

De NBA schakelde een advocatenkantoor in om de kwestie te onderzoeken. Op basis van de resultaten stelt de organisatie nu dat Mannak meerdere keren heeft nagelaten volledige openheid van zaken te geven over zijn zakenrelatie met Fastow.
De NBA-baas en Fastow waren allebei aandeelhouder van het bedrijf KeenCorp. Hierover gaf Mannak niet alle nodige informatie op het moment dat hij NBA om toestemming vroeg voor zijn nevenfunctie als president-commissaris van KeenCorp. Ook op andere momenten gaf hij geen volledige openheid, aldus de NBA.

Het bestuur geeft ook toe zelf steken te hebben laten vallen. Zo wisselden bestuursleden op bepaalde momenten niet voldoende informatie uit. De vakvereniging gaat de eigen bestuursstructuur nu kritisch tegen het licht houden. Ook belooft de NBA scherper op te letten of er sprake is van belangenverstrengeling bij bijvoorbeeld inkoop en aanbestedingen.
Mannak laat in een verklaring weten het oneens te zijn met de bevindingen. Het onderzoek door advocatenkantoor Norton Rose Fulbright is volgens hem partijdig en onzorgvuldig uitgevoerd. Mannak stapt daarom naar de rechter om de ontbinding van zijn contract aan te vechten.

‘Nederland kwetsbaar voor crash huizenmarkt’

FRANKFURT — Nederland is kwetsbaar voor een crash op de woningmarkt. Als dat gebeurt, komt de economie tot stilstand. Dat concludeert kredietbeoordelaar Moody’s op basis van eigen onderzoek. De kenners keken naar meerdere scenario’s, uiteenlopend van een halvering van de huizenprijzen tot een langdurige maar geleidelijke neergang.

In het ergste scenario stagneert de economische groei volledig. Kenners bij Moody’s verwachten bij een heftige schok op de woningmarkt een negatief effect van 1,9 procentpunt op de economische groei. Daarmee wordt de huidige groei, die volgens de laatste cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek op jaarbasis op 1,9 procent lag, volledig tenietgedaan. Bij mildere scenario’s gaat de groei in het minst erge geval 1 procentpunt achteruit. Vergelijkbare scenario’s in buurland Duitsland leiden tot een kleiner effect op de groei, van 0,7 procentpunt tot 1,4 procentpunt.
Kenners bij Moody’s hebben nog wel het vertrouwen dat Nederland een schok op de woningmarkt kan opvangen. De begroting staat er goed voor en de overheid kan aan meerdere knoppen draaien.

‘Verantwoord beleggen lastig voor pensioenfonds’

AMSTELVEEN — Pensioenfondsen voldoen niet aan alle nieuwe regels voor verantwoord beleggen. Dat concludeert accountantsbureau KPMG op basis van een enquête onder twaalf Nederlandse fondsen.

Sinds begin dit jaar geldt een nieuwe richtlijn van de Europese Unie voor pensioenfondsen, die onder meer bepaalt dat er meegewogen moet worden welke invloed beleggingen hebben op het milieu, sociale rechten en goed bestuur. Het is verplicht deelnemers daar regelmatig over te informeren, maar slechts twee fondsen gaven aan dit ook te doen.
Uit het onderzoek blijkt ook dat de helft van de pensioenfondsen geen doelstellingen verbindt aan het beleid voor verantwoord beleggen. Slechts drie van de twaalf fondsen hadden volgens KPMG bindende afspraken met hun vermogensbeheerders over prestaties op het vlak van verantwoord beleggen.
Pensioenfondsen sluiten al wel bepaalde bedrijven uit die niet aan de maatstaven voor verantwoord beleggen voldoen. Een bekend voorbeeld zijn wapenhandelaren. Daarnaast spreken fondsen bedrijven aan over de gevolgen van hun activiteiten voor mensenrechten of milieu.

Uber in beroep tegen verlies vergunning Londen

LONDEN — Taxidienst Uber heeft beroep aangetekend tegen het intrekken van zijn taxivergunning in Londen. Het Amerikaanse bedrijf had al eerder laten weten het oneens te zijn met de beslissing van toezichthouder Transport for London (TfL) om zijn vergunning niet te verlengen. Het beroep van Uber kan de opmaat zijn van een lange juridische strijd.

Londen is een van de belangrijkste markten voor Uber, dat ongeveer 45.000 chauffeurs heeft in de Britse hoofdstad. De taxiaanbieder ligt er al enkele jaren overhoop met TfL. In 2017 verloor Uber al eens het recht om in Londen klanten te mogen vervoeren omdat het bedrijf de veiligheidsregels niet zou hebben nageleefd en actief controleurs zou hebben tegengewerkt. Na veranderingen te hebben doorgevoerd, kreeg Uber een tijdelijke vergunning.
Tijdens de beroepsprocedure mag Uber actief blijven in Londen. Maandelijks wordt de Uber-app door ruim 3,6 miljoen mensen gebruikt in de Britse hoofdstad.

Winkels zetten meer om

DEN HAAG — De detailhandel in Nederland heeft in oktober meer omgezet dan een jaar eerder. Zowel de foodsector als de non-foodsector wist hogere opbrengsten in de boeken te zetten. Ook online nam de omzet toe.

In oktober werd in totaal 3,9 procent meer omgezet dan een jaar terug. Het verkoopvolume was 2,5 procent hoger. In de non-foodsector realiseerden winkels in meubels en woninginrichting en winkels in doe-het-zelfartikelen, keukens en vloeren en de winkels in consumentenelektronica en witgoed de grootste omzetstijging. Iets kleiner was de omzetgroei bij de drogisterijen.
Ook de opbrengsten van de winkels in schoenen en lederwaren en de kledingwinkels waren hoger dan een jaar terug. De omzet van de winkels in recreatieartikelen kromp in vergelijking met oktober 2018. In totaal dikte de omzet in de non-foodsector met 4,1 procent aan.

De winkels in voedings- en genotmiddelen zagen een groei van de opbrengsten met 1,9 procent op jaarbasis. De omzetgroei van de supermarkten was 2,3 procent, de omzet van de speciaalzaken was 0,3 procent lager dan een jaar eerder. De online omzet was in oktober bijna 12 procent hoger dan een jaar terug, zo constateerde het Centraal Bureau voor de Statistiek.

‘Banken moeten meer doen tegen onlineoplichters’

DEN HAAG — Oplichters komen vaak makkelijk weg nadat ze mensen via apps als WhatsApp geld afhandig maken, terwijl slachtoffers meestal niet kunnen rekenen op een schadevergoeding van hun bank. Het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid) oordeelde onlangs dat ING geen schadevergoeding hoeft te betalen aan iemand die zo is opgelicht. Toch wil het instituut dat banken gaan nadenken over maatregelen om consumenten beter te beschermen tegen dit soort praktijken.

Het slachtoffer in kwestie kreeg via WhatsApp een bericht van een oplichter die beweerde zijn zoon te zijn die van nummer was veranderd. Een profielfoto met zijn zoon maakte het geloofwaardig. Vervolgens vroeg de oplichter om via internetbankieren geld over te maken om een verbouwing te kunnen betalen. Het slachtoffer kreeg argwaan toen de betaalverzoeken maar bleven komen, maar had toen al 1800 euro overgemaakt. Zijn bank ING weigerde vervolgens een schadevergoeding te betalen, waarop het slachtoffer naar de geschillencommissie van het Kifid stapte. Die gaf ING gelijk.

“In deze klachtzaak heeft de consument zelf de betalingen uitgevoerd”, oordeelde het Kifid.”Er is dus geen sprake van een niet-toegestane betaling en om die reden is er geen wettelijke grond voor vergoeding door de bank.” ING wist van tevoren niet dat de rekening van een oplichter was. Achteraf blokkeerde de bank wel de rekening van de oplichter, maar daarmee was het slachtoffer niet geholpen. De buit was namelijk kort na de zwendel al gepind. Volgens de bank zijn oplichters moeilijk in de kraag te vatten, omdat ze vaak meerdere katvangers en telefoonnummers gebruiken.

NEW YORK			AMSTERDAM		
DOW JONES	28,054.95	-0.27%	AEX	602.86	0.53%
S&P 500 INDEX	3,160.13	-0.27%	ARCELORMITTAL	16.28	-0.32%
NASDAQ	8,712.95	-0.05%	AEGON NV	4.15	0.73%
AMAZON.COM INC	1,760.60	0.02%	KONINKLIJKE AHOL	22.44	-0.11%
APPLE INC	273.24	0.66%	AKZO NOBEL	90.45	1.08%
BAIDU INC-SP ADR	119.81	-0.61%	ASML HOLDING NV	259.85	1.72%
BERKSHIRE HATH-B	224.13	-0.79%	DSM (KONIN)	114.85	0.88%
BOEING CO/THE	343.06	-0.93%	HAL TRUST	144.20	-0.69%
CITIGROUP INC	76.17	-1.15%	HEINEKEN NV	93.26	-0.21%
COCA-COLA CO	54.28	0.26%	ING GROEP NV	10.70	0.53%
COSTCO WHOLESALE	292.96	-1.47%	KPN (KONIN) NV	2.61	-0.42%
WALT DISNEY CO	146.95	-0.55%	KONINKLIJKE PHIL	42.52	0.11%
3D SYSTEMS CORP	8.77	-1.68%	RANDSTAD NV	54.56	0.70%
EBAY INC	35.38	0.20%	ROYAL DUTCH SH-A	25.91	-0.13%
FACEBOOK INC-A	193.56	-1.62%	TOMTOM	9.47	1.29%
GENERAL ELECTRIC	11.34	-0.87%	TOTAL SA	47.82	0.41%
ALPHABET INC-A	1,344.32	-0.31%	UNILEVER NV	54.18	0.76%
HP INC	20.35	-0.39%	W.P. STEWART HOL	582.85	0.82%
HOME DEPOT INC	211.02	-0.48%			
INTEL CORP	57.78	0.40%	**SCOTIA FUNDS**		
JOHNSON&JOHNSON	140.48	-0.61%	MONEY MARKET	13.5410	0.01%
MICROSOFT CORP	154.24	0.65%	US DOLLAR BOND	2.8160	0.27%
PROCTER & GAMBLE	124.57	0.00%	GLOBAL EQUITY	3.1796	0.89%
ROYAL DUTCH-ADR	57.64	-0.22%	US EQUITY	17.7948	0.75%
STARBUCKS CORP	88.05	-0.18%	CANADIAN EQUITY	2.7910	0.18%
TWITTER INC	30.33	0.08%	**FUNDS**		
WALMART INC	119.69	-0.06%	BGF CONT EUR FLEX	31.69	0.57%
EXCHANGE TRADED FUND			BGF EMKT BOND	18.73	0.48%
ALERIAN MLP - AMLP	8.10	-1.82%	BGF FIX INC GBL OP	14.72	0.20%
ISH GBL HY BD - GHYG	49.53	0.01%	BGF GBL ALLOCATION	59.97	0.49%
ISH IBOXX HY BD - HYG	87.54	0.02%	BGF USD CORE BOND	17.33	0.12%
ISH SELECT DIV - DVY	104.43	-0.36%	BGF USD HI YIELD BND	35.24	0.11%
ISH MSCI EMKT - EEM	44.36	-0.19%	TEMPLETON GBL BND	25.14	0.04%
ISH MSCI PAC - EPP	46.71	0.15%	TEMPLETON ASIAN SM	50.00	0.73%
ISH RUSSELL - IWV	185.14	-0.28%	**CURRENCIES**		
ISH S&P 500 - SPY	189.97	-0.08%	YEN/USD	109.2400	-0.06%
ISH EUROPE - IEV	46.28	0.59%	EUR/USD	1.1126	-0.04%
INVESCO QQQ TRUS	206.72	0.10%	CAN/USD	1.3195	0.08%
INVESCO DB COMMO	15.83	0.25%	GBP/USD	1.3331	1.29%
SPDR S&P INT DIV-DWX	40.04	-0.10%	**COMMODITIES**		
SPDR S&P MID 400	369.14	-0.73%	OIL WTI	59.68	0.84%
SPDR S&P 600 SMA	71.19	-0.90%	GOLD	1475.85	0.41%
VANGUARD REIT - VNQ	89.89	-0.49%	SILVER	16.93	0.01%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	55.56	-0.11%	WHEAT	528.00	-0.42%

Source Bloomberg

Heropening bankfilialen georganiseerd verlopen

Ongekende drukte bij Girobank

WILLEMSTAD — Al vanaf gisterochtend 05.00 uur vormden zich lange rijen bij de filialen van de Girobank. Om 08.00 uur zouden de vestigingen, op de vestiging in Zuikertuin Mall na, weer opengaan sinds de afkondiging van het moratorium afgelopen dinsdag. Volgens Margie Boskaljon van de Girobank verliep de heropening georganiseerd.

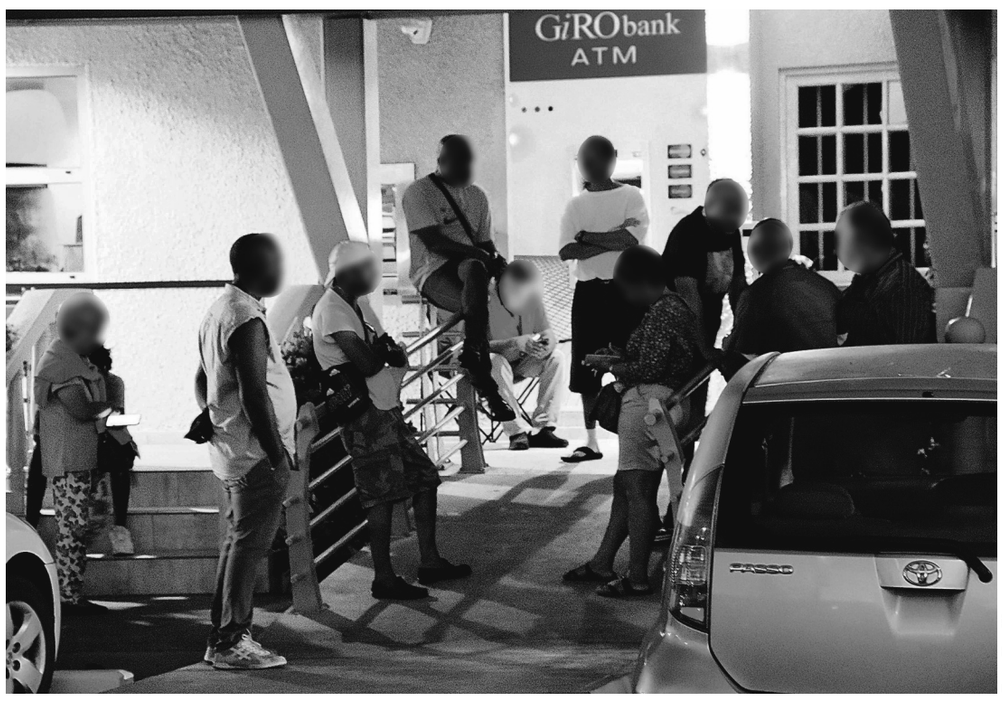

Foto: Ken Wong

Dit was gistermorgen om 6 uur de situatie bij de Girobank op de Seru Loraweg.

"Van het personeel en uit interviews van de media heb ik begrepen dat de klanten best tevreden zijn. De transacties werden netjes afgehandeld. Ook ging het vrij snel. Het verliep heel georganiseerd", aldus Boskaljon.

Om de orde te handhaven stond de politie bij alle filialen paraat. In de vroege ochtend werden er nummers uitgedeeld onder de aanwezigen. De klanten kwamen met verschillende verzoeken; van het opnemen van hun tegoeden tot het afsluiten van hun rekeningen en het aanvragen van stopbrieven voor de SVB.

Afgelopen donderdag maakte de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) bekend dat gisteren de filialen van de Girobank weer open zouden gaan. Ook de ATM's zouden weer in werking worden gesteld. De filialen werkten met aangepaste openingstijden van 08.00 tot 15.30 uur en op zaterdag van 9.00 tot 15.30 uur. Met ingang van maandag 16 december zijn de reguliere openingstijden weer van kracht. Het online banking systeem was op de nacht van donderdag op vrijdag weer beschikbaar.

De CBCS heeft alle fondsen bevroren die op dinsdag 10 december aan het einde van de dag in de boeken van Girobank stonden, waarbij elke klant van Girobank tot maximaal 10.000 gulden vrij kan beschikken over zijn tegoed. Daarnaast heeft de klant de vrije beschikking over alle bedragen die na het instellen van het moratorium worden gestort.

De CBCS, de politie en de regering wijzen op de risico's van grote sommen cashgeld en adviseert depositohouders daarom om niet al hun tegoeden contant op te nemen. Het is veiliger om transacties via internetbankieren te doen. Klanten moeten daarbij rekening houden dat bij online overboekingen de fondsen pas maandag 16 december beschikbaar zullen zijn. Voor het opnemen van Amerikaanse dollars kunnen klanten slechts terecht bij het Girobank-filiaal op Scharloo.

Daarnaast verzoekt de CBCS de Girobank-klanten om niet anders dan gebruikelijk om te gaan met de beschikbare fondsen. Op het moment dat er teveel personen tegelijkertijd gebruikmaken van de diensten van de Girobank, kan dit gevolgen hebben voor de dienstverlening en in het uiterste geval zelfs storingen veroorzaken. Klanten kunnen hun vragen ook digitaal insturen via het e-mailadres giro@centralbank.cw.

Foto: Edsel Sambo

Het was gisteren nacht al heel druk met wachtende klanten bij het hoofdkantoor van de Girobank op de Scharlooweg.

Foto: Edsel Sambo

Bij de Girobank op Sta. Maria stonden de klanten al om middernacht in de rij.

HNO-project vanaf 2009 onder de loep

WILLEMSTAD — De parlementaire enquête naar het project Hotel Nobo Otrobanda, waaronder het Curaçao Medical Center (CMC) valt, bestrijkt een tijdspanne van minimaal tien jaar met 1 januari 2009 als startpunt. Dit onderzoek begint bij de voorbereidende werkzaamheden en oprichting van Fundashon Hospital Nobo, ook wel bekend als 'de stichting van Bob Pinedo'.

De Centrale Commissie van de Staten ging begin deze week akkoord met de aanbevelingen gedaan door de tijdelijke commissie, die de voorbereidende werkzaamheden voor het houden van de parlementaire enquête verrichtte. Deze parlementaire werkgroep werd voorgezeten door Curtley Obispo (PAR).

De tijdelijke commissie, ook wel voorbereidingscommissie genoemd, werd in september ingesteld met de opdracht om binnen twee maanden rapport uit te brengen. Obispo overhandigde deze rapportage op 14 november aan waarnemend Statenvoorzitter Eugène Cleopa. Dit document bevat een raamwerk voor de te houden enquête.

Eén van de aanbevelingen van de tijdelijke commissie is om 1 januari 2009 als startpunt voor het parlementaire onderzoek vast te stellen. Dit houdt in dat de onderzoeksperiode minimaal tien jaar behelst. De Centrale Commissie heeft begin deze week dit advies overgenomen.

Een door de Staten nog in te stellen zogeheten Commissie van Onderzoek zal belast worden met het onderzoek dat begint bij de allereerste voorbereidingen voor het bouwen van een nieuw ziekenhuis, ofwel de periode naar aanloop van de oprichting van Fundashon Hospital Nobo (FHN). Vanuit dat startpunt zullen de onderzoekers zich buigen over het project Nos Hospital Nobo (NHN) en tot slot over het huidige HNO-project.

Ook de hoofd-onderzoeksvraag die de voorbereidingscommissie voorstelde, werd door de Centrale Commissie overgenomen. Deze luidt: welke waren de zwakten, sterktes, dilemma's en leemtes in het bestuurlijk) optreden, inclusief het afleggen van verantwoording aan de Staten van Curaçao over de uitvoering van de bouw en transitie van het HNO-project. Die hoofdvraag wordt gesplitst in vier deelvragen.

De eerste deelvraag luidt: Zijn er voldoende maatregelen getroffen om te waarborgen dat het HNO-project binnen de Curaçaose begroting werd gerealiseerd en ook dat de doelstellingen die zijn opgenomen in de beheersovereenkomst, werden gerealiseerd? Ten tweede dient vastgesteld te worden of er voldoende invulling is gegeven aan de (bestuurlijke) sturing (agendering, uitwerking en uitvoering), inclusief het tijdig nemen van bindende beslissingen in het hele traject van de bouw en transitie van het project. De derde vraag: Is er voldoende invulling gegeven aan de controle en het tijdig afleggen van verantwoording aan de Curaçaose regering en vervolgens aan de Staten over het gevoerde beleid en ook de ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan in de uitwerking en uitvoering van de bouw en transitie van het ziekenhuisproject?

Tot slot: Welke zijn de conclusies, aanbevelingen en te ondernemen stappen die respectievelijk noodzakelijk zijn om de kwaliteit van de (bestuurlijke) sturing en de controle door de Staten te garanderen in verband met de bouw en transitie van het ziekenhuis en ook voor toekomstige grote bouwprojecten?

Realisatiefase 2

Bouwvergunning voor constructie Corendon

WILLEMSTAD — Voor de verdere aanbouw van Fase 2 van het Corendon Mangrove Beach hotel, heeft de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Zita Jesus-Leito (PAR) samen met haar uitvoeringsorganisatie Ruimtelijke Ontwikkeling en Planning (ROP), de bouwvergunning verstrekt.

Het hotel in aanbouw krijgt in totaal 850 kamers. Op 1 april 2020 opent de eerste fase van het hotel met 400 kamers. Voor de constructie van de tweede fase van het hotel is nu dus de bouwvergunning gereed. De VVRP-minister: "Het hotel genereert lokaal werkgelegenheid en met de bouw van het hotel, levert het een ontwikkelingsbijdrage aan de toeristische sector."

De locatie van het hotel, bij het mangrovebos in het Rifgebied, wordt in het kader van de overheidsplannen en werkzaamheden, als belangrijk aangehaald. "Aan dit gebied wordt binnen de ontwikkeling van het Rifgebied door de regering prioriteit toegekend", aldus minister Jesus-Leito die daarbij ook de ontwikkeling van het mangrovenatuurpark aanhaalt. De minister benadrukt tot slot verheugd te zijn om samen met de uitvoeringsorganisatie ROP een bijdrage te hebben geleverd aan de verdere ontwikkeling van het eiland.

Per januari 1,32 dollar betalen voor grensveiligheid

WILLEMSTAD — Het Land zal per 1 januari 2020 een tarief van 1,32 dollar innen om de grensveiligheid bij de grensbewaking (immigratie) te optimaliseren. Dit tarief zal door de Curaçao Airport Partners (CAP) worden geïnd en heeft betrekking op alle vertrekkende passagiers en passagiers die hier een tussenlanding maken (in transit).

Zoals eerder al bericht is de wetgeving voor grensveiligheid op 1 november jl. geïntroduceerd en verwijst naar de kosten gerelateerd aan het verzekeren van een hogere mate van veiligheidsmaatregelen op de luchthaven.

De geïntensiveerde veiligheidsmaatregelen betreffen verhoogde veiligheid en passagiers-faciliterende maatregelen zoals het wereldwijde grensbewakingssysteem 'Advanced Passenger Information System (Apis)', meer geautomatiseerde technologie zoals de e-gates en andere immigratiebronnen die nodig zijn voor het optimaal functioneren/faciliteren van passagiers.

In 2015 heeft de Immigratiedienst bij de luchthaven een begin gemaakt met het automatiseren van het grensbewakingsproces om efficiëntie en veiligheid bij onze grenzen te maximaliseren. De elektronische grenscontrolepoorten, bekend als e-gates zijn kort hierna geïnstalleerd waardoor passagiers van achttien jaar of ouder met een Europees, Canadees of Amerikaans paspoort hiervan gebruik konden maken.

De eerste e-gates waren een geschenk van Curaçao Airport Holding (CAH) aan het ministerie van Justitie. Sindsdien is CAH samen met het ministerie aan het werk geweest om het gebruik van de e-gates verder te ontwikkelen en te optimaliseren.

Apis

Om de grensveiligheid nog verder op te krikken, heeft het land Apis gekocht. Apis is een elektronische databank waarin luchtvaartmaatschappijen voorafgaand aan de vlucht paspoortinformatie van de passagiers voor justitiële organisaties invoeren. Alleen justitiële partners hebben toegang tot deze databank en de informatie wordt op een veilige manier voor veiligheidsdoeleinden gedeeld.

De toevoeging van deze databank biedt Curaçao niet alleen de mogelijkheid tot betere controle op wie het land binnenkomt maar ook informatie vooraf over wie er naar Curaçao reizen. Het biedt ook het Korps Politie Curaçao (KPC), samen met een netwerk aan andere justitiële organisaties wereldwijd de mogelijkheid om globale veiligheidsdreigingen tegen te gaan.

Meer e-gates

Naast Apis is het ministerie namens de Immigratiedienst van het KPC aan het werk geweest om samen met CAH nog een aantal e-gates te kopen en tevens nieuwe en innovatieve vormen te ontwikkelen om passagiers door het immigratieproces te krijgen. Het doel is duidelijk, namelijk het verhogen van de veiligheid en efficiëntie om zowel de veiligheid van onze passagiers als de luchthaven te garanderen alsook het garanderen dat reizigers die toestemming hebben om ons land binnen te komen/te verlaten op een naadloze manier door de luchthaven kunnen reizen/passeren.

Betaling van dit grensveiligheidstarief zal onder meer voor de bekostiging van deze ontwikkelingen worden gebruikt. Het dient echter te worden opgemerkt dat Apis momenteel in het proces is om geïmplementeerd te worden en andere trajecten ter optimalisatie al in de organisatie in gang zijn. Dit is dan ook de reden waarom het tarief per 1 januari geïnd zal worden.

Dit tarief bevat een standaardcomponent dat over het algemeen ook bij andere internationale landen is geïmplementeerd. Het tarief van 1,32 dollar is reeds aan de luchtvaartmaatschappijen gecommuniceerd en deze zullen in december meer technische informatie hierover ontvangen.

Dit tarief zal geïnd worden als onderdeel van de luchthavenkosten bekend als 'passenger facility charge' (PFC). De PFC voor internationale vluchten vanaf Hato gaat zoals reeds bericht per 1 januari met 3 dollar omhoog.

Isla-werknemers hervatten arbeid

WILLEMSTAD — De staking van de Isla-werknemers duurde afgelopen donderdag tot negen uur 's avonds. De actie werd beëindigd nadat het verlossende woord kwam dat de werknemers hun volledige salarissen voor 21 december uitgekeerd zullen krijgen. Inmiddels hadden zich lange rijen bij pompstations gevormd en waren er voorzorgsmaatregelen genomen in het kader van de nationale veiligheid.

De werknemers legden donderdagochtend het werk neer om druk uit te voeren op de besprekingen tussen de directie van de Isla, het kabinet-Rhuggenaath, de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) en de Girobank. Door de bevriezing van de tegoeden van de Isla bij de Girobank dreigden de werknemers deze maand niet uitbetaald te worden. Door tussenkomst van minister van Financiën Kenneth Gijsbertha (MAN) en premier Eugene Rhuggenaath (PAR) zijn overheidsbedrijven Aqualectra en Curoil akkoord gegaan om de openstaande facturen aan Isla te voldoen.

Rond het middaguur was bekend dat Isla met deze deal slechts aan 70 procent van haar betalingsverplichting zou kunnen voldoen. Daarom besloten de werknemers te volharden in hun actie; minder dan 100 procent loon was in hun ogen onacceptabel. Bovendien waren de vakbondsleden van Apri en PWFC ook niet blij met de uitleg die ze afgelopen donderdag van Refineria di Kòrsou (RdK) hadden gekregen met betrekking tot de voorlopige overeenkomst met PdVSA voor de continuïteit van de raffinaderij in 2020. Volgens PWFC-bestuurslid Alex Molina gaat RdK uit van een transitieperiode van drie tot zes maanden, terwijl er in Venezuela is gesproken over een periode van een jaar.

Rond negen uur 's avonds werden de vakbonden geïnformeerd dat brandstofdistributeur Curoil water bij de wijn heeft gedaan en het resterende deel van 30 procent op zich zal nemen. Hierdoor kan de raffinaderij al haar werknemers hun volledige salaris uitkeren. Daarnaast is de duur van de transitieperiode nog in onderhandeling, legt RdK-directeur Marcelino De Lannoy uit.

Helemaal tevreden zijn de vakbonden nog niet. Rond acht uur 's avonds spotten ze militair personeel op het Isla-terrein. Volgens Molina hebben ze onder valse voorwendselen het terrein betreden. "Ze zouden Aqualectra-medewerkers hebben begeleid naar het gebouw van het overheidsbedrijf dat zich op de Isla bevindt. Via het Dok-terrein hebben ze zich verplaatst. Om op het terrein van Isla te komen moesten ze een kettingslot breken." Molina ziet hun aanwezigheid als provocatie van de Isla-werknemers. "De minister-president deed een oproep om alle hoofden koel te houden, maar zelf handelde hij in strijd met zijn verzoek."

FAVI
Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba
Tel.(297)582-5222/
582-5051,
fax (297)582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
http://www.favi.org

Meevallers

Tarieven water en elektra dalen fors op Bonaire en Saba

KRALENDIJK — De maximumtarieven van elektriciteit en water dalen volgend jaar fors. Voor Bonaire en Saba heeft de Autoriteit Consument & Markt (ACM) een lager plafond ingesteld voor de productie van elektriciteit. Voor Bonaire is dat ook gedaan voor drinkwater. Gebruikers zullen als gevolg hiervan hun rekeningen zien dalen.

Hoewel het vastrecht van elektra- en wateraansluitingen stijgt met 1,5 procent, daalt op Bonaire de prijs van een kilowattuur met 5 cent naar 0,22 dollar. Gebruikers van Pagabon, die geen vastrecht verschuldigd zijn en hun elektra vooraf betalen, moeten vanaf 1 januari 0,43 dollar betalen voor een kilowattuur. Dat was eerder 0,49 dollar. Op Saba gaan consumenten in het nieuwe jaar 0,29 dollar per kilowattuur betalen, een besparing van 4 cent. Op Bonaire wordt ook drinkwater aanzienlijk goedkoper. Volgend jaar daalt het tarief van 4,44 dollar per kubieke meter naar 3,77 dollar. De lagere kosten van zowel elektriciteit als drinkwater leveren de gemiddelde consument een besparing op van 20 dollar per maand. Het beteugelen van de prijzen van nutsvoorzieningen vormt een belangrijk onderdeel van het armoedebestrijdingsbeleid. Het Water- en Elektriciteitsbedrijf Bonaire (WEB) liet gisteren weten dat er nog gewerkt wordt aan de vaststelling van de tarieventabel voor 2020. Het wachten is nog op de vaststelling van de subsidiebedragen en de verdeling van dit geld uit Den Haag. Het WEB wil volgende week de nieuwe tabel openbaar maken.
Hoewel de ACM louter de bovengrenzen vaststelt van de productie- en distributietarieven op basis van de werkelijk gemaakte kosten plus een redelijke winstmarge, dient deze berekening ook als basis voor de afgeleide gebruikerstarieven. De gepubliceerde maxima houden geen rekening met subsidies verstrekt door het Rijk, op verzoek van de exploitanten. De maximumtarieven voor St. Eustatius worden binnenkort bekendgemaakt.

13 inwoners Bonaire genaturaliseerd

KRALENDIJK — Dertien inwoners van Bonaire hebben op 5 december de Nederlandse nationaliteit gekregen. De ceremonie heeft bij Pasanggrahan plaatsgevonden. Vier mensen hebben bij waarnemend gezaghebber Curvin George de eed afgelegd, negen hebben een belofte afgelegd. De waarnemend gezaghebber heeft in zijn speech verklaard dat de mensen die tot Nederlander zijn genaturaliseerd, al een tijd op Bonaire wonen en goed hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van het eiland.

Van vis naar verse friet, Bonaire krijgt een 2e snackbar

KRALENDIJK — Bonaire telt op dit moment één snackbar waar typische Hollandse snacks en patat worden verkocht. Dat gaat binnenkort veranderen. Ferry de Kort wil eind februari een tweede cafetaria openen op het eiland.

Nog maar kort geleden werd er door velen reikhalzend uitgekeken naar de opening van snackbar Wattaria, voorheen Wattaburger, in het centrum van Kralendijk. Sinds het vertrek van Wattaburger was er namelijk geen snackbar waar een frikandel speciaal of een patatje oorlog gekocht kon worden. De komst van Wattaria zorgde dan ook voor veel enthousiasme en lange rijen bij de kassa. De Kort ziet voldoende potentieel voor een tweede Hollandse snackbar op Bonaire.
"Er is er op dit moment maar één en ik denk dat er nog wel één bij kan", is de even simpele als doeltreffende redenering van de horecaondernemer in spe. Op dit moment werkt hij als souschef bij sushi-restaurant Osaka. "Ik wil nu iets voor mijzelf gaan starten, een andere uitdaging."

Samen met zijn huidige werkgever start hij binnenkort, in het pand waar voorheen onder meer Bon Doet zetelde, zijn eigen snackbar. "Ik heb dit plan eigenlijk al heel wat jaartjes, maar nu komt er een geschikt pand vrij." De cafetaria van De Kort gaat verse friet verkopen. "Alhoewel dat wel lastig schijnt te zijn, maar ik ga er echt alles aan doen om verse frieten te bakken. Ik wil 100 procent verse friet verkopen." Het hoofdingrediënt, de aardappel, zal hij laten overkomen uit Nederland. "Wij gaan gewoon goede friet en snacks bakken. Het is ook geen hogere wiskunde hoor", zegt de aankomend horecaondernemer met veel relativeringsvermogen over zijn nieuwe avontuur. Naar verluidt, wordt het snackbarlandschap van Bonaire in de loop van volgend jaar ook aangevuld met een derde snackbar. Die zou ter hoogte van de Kaya Amsterdam de deuren gaan openen. Het zorgt echter niet voor zenuwen bij De Kort. "Een derde snackbar kan prima. Er zijn genoeg mensen op het eiland."

Bonairecursief

Natuurkenners

Een groepje parkieten zit in de dividivi boom al kwetterend ruzie te maken over welke peultjes de sappigste zaadjes verbloemen.
Als ik deze vogeltjes zie doet me dat weer denken aan de tijd dat ik op Cyprus bij een reisbureau werkte. Daar werden diverse trips en tours georganiseerd voor natuurliefhebbers en vogelspotters. Meestal kwamen deze groepen uit Engeland en moesten dan met een bus van het vliegveld opgehaald worden. Dat was mijn taak. De eerste keer dat ik op pad ging had de eigenaar mij uitgelegd wat de bedoeling was: met een bordje bij de uitgang van het vliegveld wachten tot de groep naar buiten kwam, dan de bus inloodsen en op weg naar het westelijke deel van het eiland waar de meeste gevleugelde soorten voorkwamen.
Zo gezegd zo gedaan. De groep uit Engeland had de reis geboekt bij een lokale organisatie met de toepasselijke, biologisch verantwoorde naam "The Traveling Naturalist" en deze naam had mijn baas al keurig op een bordje gezet. Dus ik stond met een vriendelijk gezicht tussen diverse andere wachtenden stoer mijn bordje omhoog te houden. Toen de eerste toeristen uit de aankomsthal kwamen, waren er enkelen die mij een beetje vreemd aankeken. Het volgende groepje bestond uit jonge dames die naar mij wezen en giechelend doorliepen. Ik controleerde snel mijn gulp en de rest van mijn kleding, maar alles was in orde. Misschien een drankje te veel gehad in het vliegtuig dacht ik nog. Daarna volgde er enkele opgeschoten tienerknapen. De leider van het stel knipoogde naar mij en zei: 'cheekybastard'. Ik kon niet meer doen dan mijn vriendelijke gezicht stug in de plooi te houden. Hopend dat de vogelaars nu maar snel zouden komen.
Maar de stoet bleef doorgaan en de blikken die ik ontving varieerde van ontzetting tot pretoogjes tot afgunst en ondeugendheid. Ik stond voor een compleet raadsel. Er kwam zelfs een aangenaam ogende dame op mij af die zei: "heb je niet een beetje te veel aan?" Ik kon haar alleen antwoorden met een groot vraagteken.
Eindelijk kwam de groep amateurornithologen in zicht. Duidelijk herkenbaar aan de gewichtige statieven en kapitale telescopen en aan de gevorderde leeftijd van de deelnemers. Toen ze mij in het oog kregen begonnen ze allemaal hardop te lachen. Je bent twee letters vergeten op je bordje, hikte een kort mannetje met een geruite pet en jasje in natuurtinten. Ik draaide het bordje om en bekeek de tekst eens goed. Er stond: "The Traveling Naturist".
Ik had dus al die tijd reclame staan te maken voor naaktlopers. Nu begreep ik ook alle reacties. Met een rood hoofd verontschuldigde ik mij en legde uit dat het bordje overhandigd was door mijn baas. Nu moesten ze nog harder lachen. "Nou die heeft je mooi te pakken gehad!" Ik knikte schaapachtig en besefte dat mijn natuurkennis een aardige opfrisser had gekregen.

Joseph

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zeggingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

40 jaar later

Stranding Sterke Yerke III op Bonaire herdacht

KRALENDIJK — De stranding, precies veertig jaar geleden, van het vlot Sterke Yerke III op de ruige oostkust van Bonaire wordt vanmiddag herdacht bij het monument dat de epische avonturen van de Friese bemanning vereeuwigt. Voor het bijwonen van de plechtigheid zijn enkele bemanningsleden van het onfortuinlijke vlot naar Bonaire afgereisd samen met gezins- en familieleden.

Het met zeil uitgeruste vlot vertrok op 1 augustus 1979 uit Harlingen voor de oversteek naar Curaçao met een tussenstop op de Canarische Eilanden. De tocht eindigde vier en een halve maand later op de rotsen van Bonaire waar het vaartuig te pletter sloeg en zonk. De opvarenden slaagden er wonderwel in aan land te klauteren en kwamen met de schrik vrij. Pas zes jaar later kon het vlot gelicht worden. Het bereikte alsnog zijn eindbestemming, zij het als een wrak dat vervolgens jarenlang op Curaçao lag waar het onlangs pas werd verwijderd.

De oorspronkelijke bemanning heeft het Sterke Yerke-avontuur levend gehouden en daarmee een nieuwe generatie Friese vlotvaarders geïnspireerd. Er komt een Sterke Yerke IV die opnieuw de overtocht gaat maken en met de reis aandacht wil vragen voor het zwerfplastic dat de oceanen vervuilt. De bemanningsleden gaan het plastic dat zij onderweg mogelijk tegenkomen evenwel niet uit het water vissen, maar willen het slechts onderzoeken in het kader van een bewustwordingsproces.

150 kerstpakketten klaar voor afleveren

KRALENDIJK — Ook dit jaar is Club Roomer erin geslaagd om voor 150 Bonairiaanse gezinnen een uitgebreid voedselpakket te verzorgen. Dit jaar is men afgestapt van de pakketten in boodschappentassen en is gekozen voor een feestelijke kerstverpakking. Met hulp van vrijwilligers zijn de pakketten ingepakt en zullen ze de komende dagen thuis, bij hen die het goed kunnen gebruiken, persoonlijk worden afgeleverd. Club Roomer is sinds 2009 actief op Bonaire. Sinds 2012 is het een stichting waarvan het bestuur en de vrijwilligers zonder vergoeding meehelpen om het gedoneerde geld ten goede van de acties te laten komen.

Rhuggenaath maant tot kalmte

WILLEMSTAD — Minister-president Eugene Rhuggenaath gaf afgelopen donderdag openheid van zaken tijdens een extra ingelaste persconferentie over de situatie bij de Girobank. Hij deed een beroep op de gemeenschap om het hoofd koel te houden en anderen bij te staan. Ook verzocht hij de samenleving om geen extra paniek te creëren op sociale media.

De regering is zich bewust van de impact die het besluit van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) op de gemeenschap heeft. De afkondiging van het moratorium heeft onrust en wantrouwen gecreëerd. In samenspraak met de CBCS wordt er alles aan gedaan om de rust te herstellen. De afgelopen weken heeft de ministerraad geprobeerd om met stakeholders de ontstane situatie bij de noodlijdende Girobank op korte termijn op te lossen. De ministerraad heeft een commissie opgericht. Deze commissie wordt gevormd door deskundigen uit de bancaire sector. Ondertussen zal de regering als facilitator optreden bij crediteuren die meer dan 10.000 gulden bij de Girobank hebben. Het is niet de bedoeling dat bijvoorbeeld werknemers van deze entiteiten en bedrijven de dupe worden van het moratorium. Rhuggenaath benadrukte dat het Land door een moeilijke periode gaat en dat het tijd neemt om de uitdagingen op te lossen. De premier beloofde zich volledig in te zetten voor het Land en dag en nacht te zullen werken aan oplossingen.

Bondsleider eist oplossing woninginbraken

WILLEMSTAD — De leider van vakbond Boneco, Erwin Koense, eist in een brief aan de minister van Justitie toestemming om eigen maatregelen te nemen om zichzelf en zijn familie te kunnen beschermen tegen criminelen. In zijn woning werd zeker zes keer op klaarlichte dag ingebroken, zonder dat er ter plekke onderzoek werd gedaan. Er zijn ook nog steeds geen aanhoudingen verricht.

Koense woont in San Juan. In zijn woning werd voor het laatst op 14 november ingebroken. De daders hebben de achterdeur van de woning vernield. Het alarm ging af en het beveiligingsbedrijf CHBA heeft de politie hiervan op de hoogte gesteld.
De dieven hebben twee televisietoestellen gestolen, alle sieraden waaronder horloges, alsook flessen alcohol en vier paspoorten. Koense betreurt het dat de autoriteiten (lees: technische opsporingsdienst) niet is komen opdagen om 'diverse sporen' in beslag te nemen.
"In dit geval zijn niet alleen elektronische producten en sieraden gestolen, maar ook vier paspoorten. Er is aangifte gedaan zoals het hoort, maar tot op de dag van vandaag is er ter plekke geen onderzoek gedaan en is niemand opgepakt. Meneer de minister, wij kunnen inbraken niet meer accepteren en vragen uw toestemming om eigen maatregelen te kunnen nemen."

De brief gedateerd 4 december jl. is op een latere datum ingediend en volgens Koense gisterochtend, had de minister nog niet gereageerd. Hij wil zijn reactie afwachten, alvorens dieper in te gaan op alles.

Nieuwe cao ziekenhuispersoneel, 8 procent erbij

DEN HAAG — De vakbonden en de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) hebben vannacht een akkoord bereikt over een nieuwe cao voor het ziekenhuispersoneel. In het akkoord, dat is gesloten na maandenlange acties bij ziekenhuizen, zijn volgens vakbond FNV twee structurele loonsverhogingen afgesproken. Het personeel krijgt er per 1 januari 2020 5 procent bij, per 1 januari 2021 stijgen de lonen nog eens met 3 procent.

Medewerkers die onregelmatig werken, ongeveer de helft van het personeel, krijgen een hogere onregelmatigheidstoeslag. Bovendien ontvangen ziekenhuismedewerkers een eenmalige bruto uitkering van 1200 euro over 2019. De leerlingensalarissen gaan met 10 procent omhoog, terwijl stagiairs hun maandelijkse vergoeding met 65 euro zien stijgen en uitkomen op 400 euro. Er is een langere hersteltijd overeengekomen na een bereikbaarheidsdienst. Eerst moesten medewerkers al na zes uur na zo'n dienst aan het werk, dat is opgetrokken naar acht uur. Ook is de regeling om extra te werken verbeterd. Deze toeslag geldt nu als de dienst binnen 72 uur na de aanvraag is, dat was eerder beperkt tot 24 uur. Scholing van het personeel gebeurt voortaan tijdens werktijd en niet meer in eigen tijd.
FNV Zorg & Welzijn spreekt van een "evenwichtig akkoord met enerzijds structurele loonsverhogingen, maar ook goede resultaten over toeslagen en werk-privébalans". De leden moeten nog wel stemmen over de deal die volgde na gesprekken die de hele avond en tot diep in de nacht doorliepen.
"De ziekenhuismedewerkers die maandenlang actie hebben gevoerd, moeten zich kunnen vinden in het eindresultaat voordat wij onze handtekening onder dit zwaar bevochte akkoord kunnen zetten", zegt bestuurder Elise Merlijn van de FNV.
"Het was een moeizaam proces, maar goed voor de sector dat er nu een cao ligt", zegt Joost Veldt, onderhandelaar CNV Zorg & Welzijn.
"Ik vind het positief dat we naast een goede loonstijging ook afspraken hebben kunnen maken over het tegengaan van de werkdruk."
De looptijd van de nieuwe cao, die geldt voor 200.000 ziekenhuismedewerkers, bedraagt 27 maanden; met terugwerkende kracht van 1 april 2019 tot 1 juli 2021.

Marechaussee haalt actievoerders weg

Foto: AFP

De demonstranten zaten op de grond en weigerden te vertrekken.

AMSTERDAM — Marechaussees begonnen vandaag in de middag met het weghalen en aanhouden van actievoerders van Greenpeace uit Schiphol Plaza. Een paar honderd mensen hadden zich sinds de ochtend in de hal verzameld om een klimaatplan van de luchthaven af te dwingen.

Een grote groep actievoerders zat gearmd in de hal omringd door marechaussees. Sommigen hadden zich vastgeketend aan een ijzeren paal. Mensen werden niet als groep maar één voor één weggehaald. "Het is een vreedzame bijeenkomst en daarom willen we het vreedzaam oplossen", aldus een woordvoerder van de marechaussee. De mensen die werden weggehaald, verzetten zich echter hevig. Ze werden vaak ondersteboven weggedragen.
Greenpeace had van Schiphol en van de gemeente Haarlemmermeer geen toestemming om in Schiphol Plaza actie te voeren. De demonstranten verzamelden zich 's ochtends echter toch in de hal. De marechaussee liet weten dat ze om 12.00 uur moesten vertrekken, maar daar werd geen gehoor aan gegeven.

Activiste Faiza Oulahsen van Greenpeace sprak de actievoerders toe en gaf aan dat ze mogelijk gearresteerd zouden worden. "Vroeg of laat komen we terug. We gaan door. Desnoods bezetten we een landingsbaan."

'Putters is invloedrijkste Nederlander'

AMSTERDAM — Kim Putters is de nieuwe aanvoerder van *de Volkskrant* Top 200 van invloedrijkste Nederlanders. De 46-jarige directeur van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) volgt Feike Sijbesma op, die onlangs bekendmaakte te stoppen als bestuursvoorzitter van multinational DSM. Putters is sinds 2013 directeur van het SCP, een belangrijk adviesorgaan van het kabinet.

Putters stond vorig jaar al tweede op de lijst. Die plek wordt nu ingenomen door Sijbesma. Herna Verhagen, de bestuursvoorzitter van PostNL die dit jaar commissaris werd bij ING, is de nummer drie. Het is voor het eerst dat er een vrouw in de top drie staat van de Volkskrant Top 200. De top vijf wordt gecomplementeerd door de hoogste nieuwkomers Johan Remkes, waarnemend burgemeester van Den Haag en Jeroen Dijsselbloem, voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Oud-PvdA-senator (tot 2013) Putters is naast directeur van het SCP ook met het koninklijk huis verbonden als bestuurder van het Oranjefonds, waarvan Schiphol-topman Dick Benschop de voorzitter is. Daarnaast is Putters onder meer actief bij museum Catherijneconvent in Utrecht en – sinds dit jaar – het Nationaal Comité 4 en 5 mei. De SCP-directeur, ook kroonlid van de SER, waarschuwt het kabinet geregeld de kloven in de samenleving niet groter te maken tussen een succesvolle bovenlaag en mensen die niet mee kunnen komen.
De Volkskrant Top 200 telt 65 vrouwen. Dat zijn er vijf meer dan vorig jaar, en 35 procent van het totaal. Voor het eerst staan er geen vertegenwoordigers van werkgeversvereniging VNO-NCW in de top tien.
De Volkskrant Top 200 is een onderzoeksproject waarbij jaarlijks de posities en netwerken van de bestuurlijke elite in kaart worden gebracht.

Dodental vulkaanuitbarsting Nieuw-Zeeland opgelopen

WELLINGTON — Het dodental na de vulkaaneruptie op White Island vorig weekeinde is opgelopen tot vijftien, hebben de autoriteiten in Nieuw-Zeeland vandaag gemeld. Vannacht bezweek een 21-jarige Australische vrouw, schrijven media in Nieuw-Zeeland.

Volgens het ministerie van Volksgezondheid liggen nog 27 mensen in ziekenhuizen in Nieuw-Zeeland en Australië. Tien van hen verkeren in kritieke toestand. Op het eiland bevonden zich 47 mensen ten tijde van de vulkaanuitbarsting. Premier Jacinda Ardern kondigde aan dat er maandag een minuut stilte zal worden gehouden voor de slachtoffers. Duikers van de Nieuw-Zeelandse politie en Marine hebben vandaag de zoektocht hervat naar twee mensen die nog altijd worden vermist. Gisteren zijn de lichamen van zes mensen geborgen.

Premier Johnson fel gekant tegen Schots referendum

LONDEN — De Britse premier Boris Johnson wil pertinent geen Schots referendum over onafhankelijkheid. Hij zei gisteren dat de uitslag van een eerdere volksraadpleging in 2014, waarin afscheiding door 55 procent werd afgewezen, moet worden gerespecteerd.

Daarmee reageert Johnson op de wens van Nicola Sturgeon van de Scottish National Party (SNP).
Haar partij is naast de Conservatieve Partij van premier Boris Johnson de grote winnaar van de verkiezingen in het Verenigd Koninkrijk en wil een nieuw referendum.
"Er is nu een mandaat om de bevolking van Schotland de keuze te bieden over onze eigen toekomst. Boris Johnson heeft nadrukkelijk geen mandaat om Schotland uit de Europese Unie te halen", zei Sturgeon.
"De premier heeft nadrukkelijk duidelijk gemaakt dat hij fel tegenstander is en blijft van een nieuw Schots referendum", aldus een verklaring van Downingstreet 10.
"Hij steunt de meerderheid van de Schotse bevolking die niet wil terugkeren naar verdeeldheid en onzekerheid."
Sturgeon zei dat het mandaat dat haar partij van de Schotse bevolking heeft gekregen 'nú moet worden gerespecteerd. De SNP won in 48 van de 59 Schotse kiesdistricten, een winst van 13 ten opzichte van 2017.

Buurland Suriname wordt nieuwe oliestaat

GEORGETOWN — Suriname's buurland Guyana lijkt zich te ontwikkelen tot een nieuwe oliestaat. Oliehandelaren melden zich dit weekeinde in de hoofdstad Georgetown om te bieden op de eerste ladingen olie, gewonnen voor de kust van het Zuid-Amerikaanse land.

Dankzij een ontdekking van Exxon Mobil Corp in 2015 lijkt Guyana de komende jaren een grote speler te worden op de oliemarkt, vergelijkbaar met buurland Venezuela, een van de oprichters van het kartel van olie-exporterende landen (OPEC).
De regering heeft echter weinig ervaring met de internationale oliehandel, reden waarom de handelaren zijn uitgenodigd te bieden op 3 miljoen vaten lichte olie die voor de kust wordt opgepompt en onder de soortnaam Liza Blend wordt verhandeld. De biedingen moeten maandag persoonlijk in Georgetown worden overhandigd.
Exxon Mobil begint volgens persbureau *Bloomberg* in januari de productie van het olieveld Liza, maar het concern doet daarover geen mededelingen.

Ook voor de kust van Suriname wordt olie vermoed. Er worden daar volgens Surinaamse media proefboringen uitgevoerd door de Amerikaanse bedrijven Apache en Halliburton.

'Brits leger moet Gurkha-vrouwen beter belonen'

KATHMANDU —De Nepalese regering stelt harde eisen aan de inlijving van Gurkha-vrouwen in het Britse leger. Nieuwe rekruten voor de elitetroepen zouden onder meer in aanmerking moeten komen voor betere beloning en pensioenen, zegt de minister van Buitenlandse Zaken Pradeep Kumar Gyawali.

Nadat de Gurkha's vanwege hun uitzonderlijke gevechtscapaciteiten al twee eeuwen deel uitmaken van het Britse leger, staan de Britten nu op het punt om ook Gurkhavrouwen te gaan rekruteren. Dat zou in 2020 moeten gaan gebeuren.Gurkha's vormen een bergvolk dat sinds 1815 een eigen brigade heeft in het Britse leger. Er zijn op het ogenblik zo'n 3000 Gurkha's in Britse krijgsdienst. Zij vochten mee in conflicten rond de Falklands, tijdens de Golfoorlog, in Afghanistan en Kosovo. Dat gebeurt op basis van een overeenkomst die 72 jaar geleden is gesloten tussen het Verenigd Koninkrijk, India en Nepal. De Nepalese regering wil voortaan zeggenschap in de wijze van selectie en heeft ook financiële eisen voor haar onderdanen. Daar is in het verleden veel strijd over gevoerd.
Nepal behoort tot de tien armste landen ter wereld.

Oud-president Soedan tot 2 jaar veroordeeld

Foto: AFP

Omar al-Bashir (m) in de rechtszaal in Khartoum vandaag.

KHARTOEM — De afgezette Soedanese president Omar al-Bashir (75) is vandaag door de rechtbank in de hoofdstad Khartoem tot twee jaar cel in een heropvoedingskamp veroordeeld. De rechtbank achtte de aanklachten wegens corruptie en het illegale bezit van buitenlandse valuta bewezen.

De rechters wilden hem op grond van zijn leeftijd niet naar een gevangenis sturen. De miljoenen euro's en Soedanese ponden die in zijn residentie werden aangetroffen, zijn verbeurd verklaard. Bashir werd in april afgezet na een staatsgreep, die volgde na maanden van volksprotest tegen zijn bewind. Hij regeerde drie decennia lang met harde hand. De voormalig leider van Soedan liet zich tijdens het proces bijstaan door bijna honderd advocaten.
Het Internationale Strafhof in Den Haag wil de Al-Bashir vervolgen wegens genocide in Darfur en andere oorlogsmisdrijven.

Inheemse Braziliaan gedood op rand regenwoud

BRASILIA — In de Noord-Braziliaanse staat Maranhão is voor de vierde keer in een paar weken tijd een inheemse Braziliaan gedood vanwege zijn afkomst. De vijftienjarige Erisvan Soares Guajajara werd doodgestoken vanwege zijn afkomst, schrijft de Britse krant *The Guardian*.

De stad Amarante do Maranhão ligt aan de rand van het regenwoud. Het gebied was voorheen allemaal regenwoud, maar de bomen worden de laatste jaren in hoog tempo gekapt. Het is een van de meest ontboste regio's van Brazilië.
"Iedereen die ons niet mag, denkt toestemming te hebben ons te doden, omdat ze weten dat er wetteloosheid heerst", zei Sonia Guajajara op Twitter. Sonia is de leider van de stam. Afgelopen weken zijn meerdere leiders van de Guajajara-stam doodgeschoten in de regio.
Sinds de rechtse president Jair Bolsonaro in januari 2018 aan de macht kwam, zijn er 23 procent meer inheemse Brazilianen vermoord. Hij vergeleek de inheemse Brazilianen met prehistorische mensen en zei dat hun land 'ontwikkeld moet worden'. Ook is er veel meer regenwoud gekapt sinds hij president is.

Identificatie slachtoffers vliegramp Chili

SANTIAGO —De resten van inzittenden van een militair vliegtuig uit Chili, dat afgelopen maandag neerstortte met 38 mensen aan boord, zijn gisteren ter identificatie overgebracht naar een militaire basis in dat land. Familieleden van elf slachtoffers zijn vanuit de hoofdstad Santiago naar Punta Arenas, waar de basis ligt, gevlogen om DNA-materiaal af te staan.

De autoriteiten weten nog altijd niet wat de oorzaak is van het ongeluk met de Hercules C130 waarbij alle inzittenden om het leven kwamen. Het toestel, met 21 passagiers en 17 crewleden aan boord, was onderweg vanaf de zuidelijke stad Punta Arenas naar een Chileense basis op Antarctica en verdween plotseling van de radar.
Volgens de Chileense luchtmacht werd het toestel goed onderhouden. Wel wordt een WhatsApp-bericht onderzocht van een van de passagiers dat het toestel met elektrische problemen zou kampen.

23 soldaten gedood bij aanslag Afghanistan

KABUL — Bij een aanslag op een militaire basis in de provincie Ghazni zijn 23 Afghaanse soldaten om het leven gekomen, meldden de autoriteiten vandaag. De provincie ligt in het zuidoosten van Afghanistan.
De Taliban hebben de aanslag opgeëist en claimen 32 soldaten te hebben gedood, maar dat aantal kan niet worden bevestigd. Zij zouden bij de militaire eenheid zijn geïnfiltreerd, omdat het Afghaanse leger een personeelstekort heeft en nauwelijks mogelijkheden om nieuwe rekruten te screenen.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903
—Oranjestad—	
Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas—	
Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080
— Botica —	
4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mortuariums —	
Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Olive Tree Oranjestad	582-0000
— Stichtingen —	
Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Fundacion Respetami	582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Fundacion Diabetico Arubano	593-0507
Twelve Step Meeting AA-NA- AL- ANON- OA	593-4928
Fundacion Amor Pa Prohimo	583-8989
NA Acceptance Group	568-4739
Fundacion Centro Ecologico Aruba	564-8849
Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	565-7500
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	562-8984
	588-1010
	567-7004

- Kinderen mogen alleen vuurwerk afsteken onder toezicht van volwassenen
- Voorzichtigheid geboden bij afsteken vuurwerk

AMIGOE

Het weer

ZONDAG
15 DECEMBER 2019

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 20 en 30 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
31°	34°	20 km/u	25%

Zonsopgang	Zonsondergang	UV index
06:53	18:17	10 v/d 10

ZONDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 18 en 28 km/u.

Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
26°	28°	18 km/u	61%

Maansopgang	Maansondergang
21:49	10:52

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Zondag 15 Dec. '19

Serenade Of The Seas
16.30 – ****
Zuiderdam
08.00 – 23.00

Maandag 16 Dec. '19

Celebrity Silhouette
08.00 – 23.59
Serenade Of The Seas-Dept.
**** – 18.00

Dinsdag 17 Dec. '19

Europa 2
07.00 – 17.00
Freedom Of The Seas
07.30 – 21.00

Dienstdoende huisartsen

Huisarts nachtdienst – Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Huisarts nachtdienst – San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
14 Dec. 2019 - Dr. Every
15 Dec. 2019 - Dr. Giel

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Botica 4 Centro Medico
584-5794

Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica Eagle
587-9011

BVN

21:30	Máxima, de pleitbezorger
22:15	Joris' Kerstboom
22:25	NOS Studio Sport Eredivisie
23:15	Nieuwsuur
23:45	Weerbericht Amerika/Caribiën
23:50	Iedereen beroemd Compilatie
zondag 15 december	
00:00	VRT Journaal
00:35	Verborgen verleden van Nederland
01:20	Typisch Land van Hulst
01:45	BinnensteBuiten
02:10	Vroege Vogels
02:55	Het raadsel Rembrandt
03:40	Sesamstraat
03:55	Het Klokhuis
04:10	De Boterhamshow
04:25	Checkpoint
04:50	Bommetje!
05:45	EenVandaag
06:10	VRT Journaal
06:40	Het Huis
07:35	NOS Journaal
07:55	Weerbericht Europa/Afrika
08:00	De ijzersterkste
08:55	Het geheime dagboek van Hendrik Groen
09:30	Máxima, de pleitbezorger
10:15	Joris' Kerstboom
10:25	NOS Studio Sport Eredivisie
11:15	Nieuwsuur
11:45	Weerbericht Amerika/Caribiën
11:50	Iedereen beroemd Compilatie
12:00	VRT Journaal
12:35	De Zevende dag
14:35	Buitenhof
15:30	VPRO Boeken
16:05	NOS Journaal
16:10	De week van Karrewiet
16:20	Freeks wilde wereld
16:30	Podium Witteman
17:35	Nederland Zingt
18:00	VRT Journaal
19:00	NOS Studio Sport Eredivisie
19:55	NOS Journaal
20:05	Weerbericht Europa/Afrika
20:10	Kamp Waes
21:05	Chinese dromen
21:50	Joris' Kerstboom
22:00	NOS Studio Voetbal
22:55	Zondag met Lubach
23:25	Nieuwsuur
23:55	Weerbericht Amerika/Caribiën
maandag 16 december	
00:05	VRT Journaal
00:35	De Zevende dag
02:35	Buitenhof
03:30	VPRO Boeken
04:05	NOS Journaal
04:10	De week van Karrewiet
04:20	Freeks wilde wereld
04:30	Podium Witteman
05:35	Nederland Zingt
06:00	VRT Journaal
07:00	NOS Studio Sport Eredivisie
07:55	NOS Journaal
08:05	Weerbericht Europa/Afrika
08:10	Kamp Waes
09:05	Herdenking 75ste verjaardag Slag om de Ardennen
10:50	Zondag met Lubach
11:25	Nieuwsuur
12:00	VRT Journaal
12:30	Typisch: Vinkeveen
13:00	Blauw Bloed
13:35	Ik durf het bijna niet te vragen
14:00	Nu te Zien!
14:05	NOS Journaal
14:20	Fryslân DOK
14:50	De Rijdende Rechter Wordt Vervolgd
15:20	Sesamstraat
15:35	Apennoten XL
15:55	NOS Jeugdjournaal
16:00	Taarten van Abel
16:25	Blokken
16:50	Thuis
17:15	EenVandaag: De Politieke Prestatie 2019
18:05	VRT Journaal

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Topixs Aruba Production
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
Bobby Spier
Carina Wever
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop Amigoe Krant:
Zulma Kock
Calisa Roosberg
avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Topixs Aruba Production
Yakari Gabriel
Raisa Montilla
topixaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abonnementaruba@amigoe.com

Distributie en klachten over bezorging:
Zulma Kock
abonnementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Trein ontruimd door geur chemisch toilet

In een trein op het station in Deurne (Brabant) zijn gisteren drie mensen onwel geworden door een lekkend chemisch toilet in de trein.
Alle reizigers werden op het station uit de trein gehaald nadat passagiers hadden geklaagd over ademhalingsmoeilijkheden. Volgens de brandweer zijn drie mensen behandeld in een ambulance. Een van hen is ter controle meegenomen naar het ziekenhuis. Bij de andere twee volstond behandeling ter plekke.
Bij controle van de brandweer bleek de geur uit het chemisch toilet van een treinstel te komen. “Waarschijnlijk is door het optrekken en remmen van de trein vloeistof en daarmee ook de geur vrijgekomen”, aldus een woordvoerder.

Eindhoven krijgt weer 15 coffeeshops

Eindhoven krijgt straks weer vijftien coffeeshops. Dat blijkt uit een brief aan de gemeenteraad van burgemeester John Jorritsma.
Eindhoven had in het verleden ook vijftien coffeeshops. Maar in 2012 werd besloten tot een uitsterfbeleid. Sindsdien verdwenen drie coffeeshops zodat er nog twaalf over zijn. Jorritsma wil dit aantal de komende jaren weer op vijftien brengen, anders komt de gewenste kleinschaligheid van de coffeeshops volgens hem onder druk te staan. Door het verdwijnen van de drie coffeeshops nam ook de straathandel toe.
Om die tegen te gaan wil Jorritsma ook volgend jaar buitenlanders in de coffeeshops toelaten. Sinds de invoering van de wietpas in 2013 was dat verboden, maar al in 2015 draaide de gemeente dat verbod terug wegens de toegenomen straathandel, die vervolgens weer afnam.
Daarnaast dreigen de twaalf overgebleven coffeeshops zoveel toeloop te krijgen, dat levering van wiet via de achterdeur een probleem wordt. “Coffeeshops zouden in die situatie deels verbonden zijn met de georganiseerde cannabisteelt”, aldus de burgemeester, die dit onwenselijk vindt.
Waar de drie nieuwe wietwinkels komen, wordt nog bekeken, aldus Jorritsma in zijn gisteren gepresenteerde coffeeshopbeleid 2020.

Foto: Shutterstock

Prikkel voor bedrijf dat werkplek aanpast

De Nederlandse overheid komt met een prikkel voor bedrijven die mensen met een beperking aan een baan willen helpen door werkplekken aan te passen. Er is 8 miljoen euro beschikbaar.
Het gaat om een proef, meldt verantwoordelijk staatssecretaris Tamara van Ark. Het bijzondere is dat een werkplek niet speciaal voor één persoon met dienstverband wordt aangepast, zoals nu de regel is. Werkgevers ervaren dat vaak als drempel, aldus Van Ark.
Bij de proef gaat het om een aanpassing van de plek, waar dan meerdere personen met een vergelijkbare beperking kunnen werken. Zij kunnen daar dan tegelijk of achter elkaar aan de slag. Een plek kan bijvoorbeeld toegankelijk worden voor een rolstoel of er komen speciale hulpmiddelen voor slechtzienden.
De proef maakt deel uit van het streven van het kabinet om het voor werkgevers eenvoudiger maken om mensen met een beperking in dienst te nemen en te houden. Daarmee worden dan de kansen vergroot voor betrokkenen om makkelijker aan het werk te komen.

Rutte: Ik geef iedereen een hand, zelfs Bouterse

Foto: AFP

Premier Mark Rutte geeft de omstreden premier van Malta, Joseph Muscat, gewoon een hand tijdens de EU-top in Brussel. “Ik geef iedereen een hand, zelfs Bouterse”, zei hij voor aanvang van de vergadering van de regeringsleiders.
De Surinaamse president Desi Bouterse is vorige maand veroordeeld tot twintig jaar gevangenisstraf wegens zijn aandeel in de Decembermoorden in 1982.
Muscat ligt onder vuur in eigen land en daarbuiten vanwege de moord op de journaliste Daphne Caruana Galizia in 2017 en de mogelijk banden tussen de opdrachtgevers en regeringskringen. Muscat heeft aangekondigd dat hij in januari opstapt. Rutte zei het ‘sjiek’ te vinden als Muscat zelf de situatie in zijn land aan de orde zou stellen. “Dat hoop ik wel.”

Het Europees Parlement en de Tweede Kamer willen dat de regeringsleiders hun Maltese collega tot de orde roepen. Demonstranten voor de Maltese ambassade in Brussel eisten donderdag dat hij met onmiddellijke ingang opstapt.

Sting en Lionel Richie volgend jaar op Bospop

De zangers Sting en Lionel Richie zijn volgend jaar in Nederland te zien. Ze treden beiden op op het driedaagse festival Bospop, dat van 10 tot en met 12 juli plaatsvindt in Weert. Op 9 juli speelt Iron Maiden op het festivalterrein.
Organisator Mojo heeft de eerste namen voor deze veertigste editie van Bospop bekendgemaakt. Ook Melissa Etheridge, Joe Bonamassa, Beth Hart, Kensington, De Dijk, Heather Nova, Natasha Bedingfield, BLØF, Passenger en Seasick Steve komen naar Weert.
Sting zou vorig jaar ook optreden op Bospop, maar dat moest hij afblazen vanwege een keelontsteking. In zijn plaats sloot Nile Rodgers & Chic het festival af.

Foto: Shutterstock

Guns N’ Roses sluit komend jaar Pinkpop af

Foto: Shutterstock

Guns N’ Roses sluit komend jaar Pinkpop af, op zondag 21 juni. Eerder werd al bekend dat onder meer ook de Red Hot Chili Peppers, Keane, Kensington, Twenty One Pilots en Post Malone op de 51e editie van het muziekfestival staan. Pinkpop is van 19 tot en met 21 juni en vindt plaats in Landgraaf, Limburg.
De kaartverkoop voor de komende editie begon een stuk eerder dan gebruikelijk. De voorgaande jaren begon die pas in het voorjaar, nadat de line-up tijdens de jaarlijkse persconferentie in Paradiso was bekendgemaakt. Festivalbaas Jan Smeets legde eerder al uit dat dat op advies was, om eerder te beginnen. “Tegenwoordig begint iedereen al vroeg en het is fijn dat we zijn gestart nu de feestdagen op de loer liggen”, aldus Smeets ruim twee weken geleden.

Waterschap start inspecties vanwege hoge Maas

Waterschap Limburg start dit weekeinde met het controleren en inspecteren van kades en dijken in verband met de stijging van het water van de Maas. Dat liet het waterschap gisteren weten.
Door de vele regen stijgt het Maaswater, zodat de waterafvoer bij het meetpunt Sint-Pieter in Maastricht voor zondag maximaal rond de 1100 kubieke meter per seconde bedraagt, aldus Rijkswaterstaat. Normaal bedraagt die afvoer rond de 500 kuub/seconde.
Alarmerend zijn de verwachte waterstanden nog niet. Pas vanaf 1250 kuub/seconde rukt het waterschap uit met pompen langs beken en rivieren, en vanaf 1500 kuub geldt een alarmfase. “Vanaf 2000 kuub tuigen we de organisatie echt op”, licht een woordvoerster van het waterschap toe.
Tijdens de grote overstromingen van de Maas in 1993 en 1995 was er een waterafvoer van 3100 kuub/seconde. Zulke hoge afvoeren zouden tegenwoordig ook niet meer zo rampzalig zijn als 25 jaar geleden, omdat sindsdien talloze rivierverruimende maatregelen zijn genomen, aldus Rijkswaterstaat.
Na het weekeinde daalt de afvoer in de Maas weer tot onder de 800 kuub.

Foto: Shutterstock

Meer dementerende ouderen met langdurige zorg

Foto: Shutterstock

Het aantal thuiswonende ouderen, chronisch zieken en gehandicapten in Nederland dat gebruikmaakt van langdurige zorg is sinds 2015 met bijna een kwart (15.000) gestegen tot 80.000. Statistiekbureau CBS schrijft deze toename vooral toe aan mensen met een verstandelijke handicap en dementerende ouderen.
Laatstgenoemde groep groeide in de afgelopen vier jaar van 14.000 tot 22.000. Het aantal verstandelijk gehandicapten dat thuis woont, nam in die periode toe met 9000 tot 46.000.
Het aantal mensen dat in een instelling woont en langdurige zorg ontvangt, is in de afgelopen vier jaar iets gedaald tot 198.000.

Het CBS deed onderzoek naar hulpbehoevenden die gebruikmaken van de Wet langdurige zorg (Wlz). Deze wet garandeert hulp voor mensen die 24 uur per dag zorg nodig hebben. Mensen met een psychische stoornis die gebruikmaken van deze zorg, zijn door het CBS niet meegenomen in het onderzoek.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

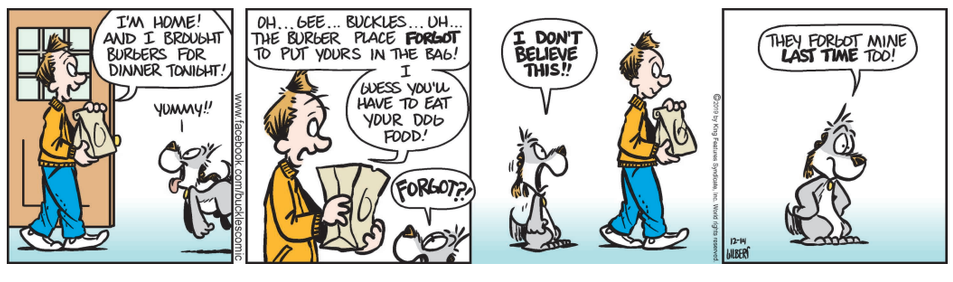

Volendam wint periodetitel

VOLENDAM — FC Volendam is kampioen geworden van de tweede periode in de Keuken Kampioen Divisie. De ploeg van trainer Wim Jonk hield door een thuiszege van 4-1 op MVV Maastricht de concurrenten Jong Ajax en SC Cambuur achter zich.

Het winnen van de periodetitel geeft Volendam recht op deelname aan de play-offs voor promotie naar de Eredivisie aan het einde van het seizoen.
Koploper Cambuur verloor in eigen huis de 'topper' tegen nummer twee Jong Ajax met 2-0. De zeventienjarige Sontje Hansen kleurde zijn debuut in het betaalde voetbal met het maken van de tweede goal van de Amsterdamse belofte.
Cambuur ziet door de nederlaag Jong Ajax dichterbij komen in de stand. Het verschil is nog maar drie punten. Volendam blijft vierde, maar heeft evenveel punten als De Graafschap, dat in Doetinchem niet verder kwam dan 2-2 tegen Telstar.
Het feest aan De Dijk brak los na een sterke tweede helft van Volendam. Joeri Schroijen had MVV na een halfuur nog aan de leiding gebracht, maar de gelijkmaker van Noah Fadiga volgde al snel. Na rust zette Volendam aan en scoorde drie keer: Martijn Kaars, Boy Deul en Francesco Antonucci waren trefzeker.
Brian Brobbey zette Jong Ajax na een halfuur op voorsprong. De Friezen probeerden vergeefs die achterstand ongedaan te maken. Het slotakkoord was voor Hansen, vorige maand nog topscorer van het WK onder 17 in Brazilië, waar Oranje als vierde eindigde. Hij schoot de bal fraai in de verre hoek langs Cambuur-keeper Sonny Stevens.

Het duel tussen De Graafschap en Telstar kende een hectische afloop. De wedstrijd leek in 1-1 te eindigen, maar diep in blessuretijd vielen er nog twee doelpunten. Reda Kharchouch leek Telstar nog de winst te bezorgen, maar Ralf Seuntjes redde in de 95e minuut met een rake kopbal een punt voor de Superboeren.

Skiester Goggia wint Super G

ST. MORITZ — Skiester Sofia Goggia heeft de wereldbekerwedstrijd op de Super G in St. Moritz gewonnen. De 27-jarige Italiaanse hield haar landgenote Federica Brignone en de Amerikaanse Mikaela Shiffrin van de zege op de Zwitserse piste.

Foto: AFP

Skiester Goggia tijdens haar afdaling in de Super G.

Goggia kwam tot een tijd van 1.12,96 en was één honderdste van een seconde sneller dan haar landgenote Brignone. Shiffrin gaf 0,13 seconden toe op de winnares. De slalom voor de skiërs in het Franse Val d'Isère is afgelast. Er stond te veel wind en het sneeuwde te hard. De start was al enkele malen uitgesteld, maar uiteindelijk ging de wedstrijd helemaal niet door.

Zwemster Toussaint duikt onder limiet

AMSTERDAM — Zwemster Kira Toussaint heeft bij de Swim Cup in Amsterdam twee keer voldaan aan de limiet voor de Olympische Spelen van Tokio op de 100 meter rugslag. De 25-jarige Amsterdamse dook in het Sloterparkbad zowel in de series als in de finale onder de vereiste tijd van 59,90: het was 59,63 in de series en 59,40 in de finale.

"Het moest nu echt gebeuren. Ik wilde de limiet halen. En nu is die zelfs twee keer binnen. Omdat het de Olympische Spelen zijn geeft dat extra druk. Je mag er nooit te makkelijk over nadenken dat je het 'effe' doet", zei Toussaint.
Toussaint veroverde vorige week bij de EK kortebaan in Glasgow individuele titels op de 50 en 100 rug. Op de langste afstand, de 200 meter, pakte ze brons in het 25 meterbad. Toussaint nam ook nog estafettegoud (4x50 vrij) en estafettezilver (4x50 wissel gemengd) mee uit Glasgow.
De rugslagspecialiste had afgelopen zomer bij de WK langebaan in Gwangju net naast een olympisch startbewijs op de 100 rug gegrepen. Ze bleef steken in de halve finales en eindigde als dertiende, terwijl een plek in de top twaalf haar een ticket naar Tokio had opgeleverd.
Arno Kamminga zwom twee keer onder de limiet voor Tokio 2020 op de 200 meter schoolslag. In de series tikte de 24-jarige Katwijker aan na 2.08,48, in de finale ging het nog een stukje harder: 2.08,02. Kamminga had zich op de WK al van deelname aan de Spelen verzekerd door als tiende te eindigen op dit nummer. Hij pakte vorige week EK-goud op de 100 en 200 school en brons op de 50 school.

Ranomi Kromowidjojo won de 50 meter vlinder in 25,57, voor Kim Busch (26,44). Joeri Verlinden was de snelste bij de mannen op de 50 vlinder. Hij zwom een persoonlijk record (23,59) en onder de limiet voor het EK van 2020 in Boedapest.

Cillessen niet tegen Real Madrid

VALENCIA — Doelman Jasper Cillessen ontbreekt bij Valencia in het duel met Real Madrid morgen door een spierblessure. Zijn club Valencia meldt dat de keeper de spierblessure in zijn rechterbovenbeen heeft. Het is waarschijnlijk een hamstringblessure. De club doet geen mededelingen over hoelang de doelman is uitgeschakeld.
Cillessen ontbrak afgelopen dinsdag in het met 1-0 gewonnen Champions League-duel van zijn club tegen Ajax. De Spanjaarden plaatsten zich door de zege ten koste van Ajax voor de achtste finales. Cillessen was vorige week zaterdag geblesseerd uitgevallen in de wedstrijd tegen Levante en kon daardoor ook niet meespelen tegen Ajax.

Valencia staat achtste in de competitie en speelt morgen thuis tegen Real Madrid. De club van Cillessen heeft acht punten minder dan de Madrilenen, die tweede staan in La Liga.

Tessie Savelkouls pakt judotitel

Foto: AFP

Tessie Savelkouls poseert trots met haar eremetaal.

QINGDAO — Judoka Tessie Savelkouls heeft de titel veroverd op de World Judo Masters in Qingdao in de klasse boven 78 kilogram. In de finale versloeg de 27-jarige judoka Irina Kindzerska uit Azerbeidzjan met waza-ari.

Savelkouls is de derde Nederlandse judoka die goud pakt op de World Judo Masters. Gisteren pakte Kim Polling de titel in de klasse tot 70 kilogram en vandaag Michael Korrel in de klasse tot 100 kilogram.
Savelkouls had op weg naar de finale de Bosnische Larisa Ceric, de Française Julia Tolofua en Jelyzaveta Kalanina uit Oekraïne verslagen. In de halve finale klopte ze de Chinese Shiyan Xu met ippon. In de finale was ze duidelijk sterker dan haar opponente uit Azerbeidzjan, maar kwam de score pas in de extra tijd.

Willem II blijft winnen

HEERENVEEN — Willem II is vooralsnog niet te stuiten in de Eredivisie. De formatie van coach Adrie Koster won gisteren bij sc Heerenveen (1-2) en staat voorlopig derde. PSV kan de 'Tricolores' morgen inhalen, maar dan moet het wel winnen van Feyenoord in Rotterdam.

Willem II is inmiddels vijf duels zonder nederlaag. In die reeks zitten overwinningen op PSV en, vorige week, Ajax. De laatste nederlaag dateert van 3 november, FC Groningen uit. Heerenveen, dat voor het duel slechts twee punten minder had dan de verrassende Tilburgers, blijft vooralsnog vijfde.
Vangelis Pavlidis opende de score voor Willem II na negen minuten. De Griek, vooral productief in uitwedstrijden, profiteerde van een foutje bij Heerenveen achterin en rondde fraai af. Ruim tien minuten later maakte Rodney Kongolo gelijk. Hij scoorde met het hoofd, na doorkoppen van Sven Botman uit een voorzet van Hicham Faik.
Vlak voor rust sloegen de Tilburgers opnieuw toe, net in een fase dat de thuisclub het initiatief naar zich toe leek te trekken. Mike Trésor Ndayishimiye schoot hard en fraai raak, nadat Sherel Floranus, een tegenstander, hem de bal in de voeten had geschoven. Ndayishimiye scoorde vorige week ook al tegen Ajax, toen uit een strafschop.
Na de hervatting ging Heerenveen tevergeefs op jacht naar de gelijkmaker. Joey Veerman was er wel dichtbij. Hij zag zijn schot net naast gaan.

Van Gerwen opent WK darts met zege

LONDEN — Titelverdediger Michael van Gerwen heeft zijn eerste partij op het WK darts doorstaan. De drievoudig wereldkampioen rekende af met landgenoot Jelle Klaasen: 3-1.

Die cijfers gaven een ietwat vertekend beeld, want Mighty Mike had het in de Londense darts-tempel Alexandra Palace niet gemakkelijk met Klaasen. De oud-wereldkampioen bij de bond BDO wierp de ene na de andere 180'er, maar wisselde die topscores af met te veel missers. Van Gerwen profiteerde daar optimaal van.
De dertigjarige Van Gerwen geldt als de grote favoriet voor de wereldtitel. De profdarter uit Vlijmen won dit jaar weer de nodige grote toernooien en is de onbetwiste nummer één van de wereld. Van Gerwen verloor niettemin de eerste set van Klaasen, maar richtte zich toen op. Hij wierp de tweede set uit met een 170-finish, imponeerde in de derde set met 310 punten uit zes pijlen en was in de vierde set voldoende solide om het af te maken.
"Het was niet hoogwaardig, maar we zijn door", zei Van Gerwen na afloop. Hij zat niet lekker in zijn vel bij aanvang van de partij. "Als ik van iemand niet wil verliezen dan is het van hem en de ergernis zag je bij mij. Ik stond te klungelen."

Olympisch manifest 1892 onder de hamer

Foto: AFP

Een bezoeker bekijkt het oorspronkelijke Olympisch manifest.

NEW YORK — Het originele manifest waaruit de moderne Olympische Spelen zijn ontstaan, gaat op 18 december onder de hamer bij veilinghuis Sotheby's in New York. Het 127 jaar oude document zal naar verwachting 1 miljoen dollar opleveren.

De Franse baron Pierre de Coubertin schreef het manifest van veertien kantjes. Hij schetste redenen om de oude Griekse spelen te doen herleven. In 1896, vier jaar later, vonden in Athene de eerste moderne Olympische Spelen plaats.
"Er is geen internationale organisatie die al 125 jaar relatief onveranderd bestaat. Een organisatie die echt de vrede bevordert", aldus Richard Austin van Sotheby's.

WB-zege Blondin in Nagano

NAGANO — Schaatsster Ivanie Blondin heeft bij de vierde wereldbeker in Nagano ook de 3000 meter gewonnen. De 29-jarige Canadese zegevierde met een baanrecord van 4.00,24. Ze was gisteren in Japan ook al de beste op de massastart.

Voor Blondin was het vandaag haar vijfde opeenvolgende zege in de wereldbeker. Vorig weekeinde won ze in Kazachstan goud op de 1500 meter, de 5000 meter en de ploegachtervolging.
Wereldkampioene Martina Sablikova eindigde in Nagano als tweede in 4.01,97. De Tsjechische bleef wel leidster in het gecombineerde wereldbekerklassement (3 en 5 kilometer).
De Canadese Isabelle Weidemann pakte brons in Japan met een tijd van 4.03,05. Reina Anema kwam als enige Nederlandse in actie in de A-divisie. Ze reed met 4.05,90 de zesde tijd.
De Russische schaatser Viktor Moesjtakov heeft zijn leidende positie in het wereldbekerklassement op de 500 meter verstevigd. Hij schreef de tweede race op deze afstand op zijn naam. Moesjtakov zegevierde met een baanrecord van 34,50.
Zijn landgenoot Pavel Koelizjnikov, terug na een enkelblessure, moest met zilver genoegen nemen (34,52). De wereldrecordhouder, gisteren derde, wacht nog op zijn eerste wereldbekerzege dit seizoen. De Japanner Yuma Murakami, de winnaar van de eerste race in Nagano met 34,58, pakte brons met 34,54.

Voorts heeft de Russische schaatsploeg het wereldbekerklassement op de achtervolging gewonnen. In de laatste race van het wereldbekerseizoen werd gastland Japan na acht ronden met een miniem verschil van 0,06 seconde verslagen. Canada pakte brons, op bijna 2 seconden van de winnaars.